DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
July 29, 1995

THE LITHUANIAN WORLD – WIDE DAILY

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Vol. LXXXVI Kaina 75 c. ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, LIEPA – JULY 29, 1995 Nr. 146

Vizitas į Maskvą buvo naudingas

Vilnius, liepos 27 d. (Elta) – Po trijų dienų vizito Maskvoje į Lietuvą sugrįžo parlamentarų delegacija. Kaip pasakė jos vadovas, Lietuvos Respublikos Seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas, diskusijos Maskvoje buvo naudingos.

„Ilgą laiką vis atidėliotas vizitas į Rusijos Federaciją pagaliau įvyko. Svarbiausia, kad buvo išgirsta įvairių pareigūnų atsakymų dėl Rusijos demokratėjimo perspektyvų artėjant rinkimams, dėl padėties Čečėnijoje, Europos integracijos. Dėl vienų problemų mūsų nuomonės sutapo, o štai dėl NATO plėtimosi – pozicijos liko skirtingos", sakė Č. Juršėnas.

Paklaustas, koks oficialaus vizito Rusijos Federacijoje susitikimas buvo svarbiausias, Č. Juršėnas pažymėjo trečiadienio pokalbį su Užsienio reikalų ministru Andrej Kozyrev. „Buvo ilgai diskutuota apie dvišalius valstybių santykius, Tarpvyriausybinės bendradarbiavimo komisijos veiklą. Lietuviai vykdo įsipareigojimus, o štai rusai su šiuo darbu niekaip negali susitvarkyti", kalbėjo Č. Juršėnas.

Jis pažymėjo, kad buvo kalbėta ir apie Lietuvos gyventojų, juridinių asmenų prarastus indėlius „Vnešekonombanke". Kaip žinoma, su Rusija buvo sutarta, kad nukentėjusiems bus išskirta daugiau nei 7 milijonai dolerių.

„Prašiau A. Kozyrevo paaiškinti, kas trukdo tai padaryti? Tiek A. Kozyrev, tiek S. Filatov ir V. Šumeiko pažadėjo šią problemą 'pastumėti į priekį' ", sakė Seimo pirmininkas.

Česlovas Juršėnas taip pat pažymėjo, kad dar šiais metais gali būti surengtas trišalis Lietuvos - Lenkijos - Rusijos parlamentarų susitikimas Lenkijos ir Kaliningrado teritorijose.

Ketvirtadienį, liepos 17 d. Vašingtone, neseniai sukurtame naujame Korėjos karo veteranų memoriale buvo paminėtos karo, trukusio trejus metus tarp Šiaurės ir Pietų Korėjos, 42 metinės. Amerikos prezidentas Bill Clinton ir Pietų Korėjos prezidentas Kim Young Sam minėjimo metu padėkojo karo veteranams už drąsa ir pasiaukojimą. (Korėjos kare dalyvavo apie 1.5 milijono Amerikos kareivių).

Nuotraukoje: JAV prezidentas Bill Clinton ir Pietų Korėjos prezidentas Kim Young Sam Korėjos karo veteranų memoriale Vašingtone atiduoda pagarbą žuvusiems.

Pasaulinio bado nebus

Londonas, liepos 19 d. (Elta) – Pranešimas, kad Rusijoje šiemet laukiama mažiausio grūdų derliaus per visą dešimtmetį ir Rusijai teks importuoti daugiau grūdinių kultūrų, negu buvo numatyta, padidino ekspertų susirūpinimą pasauliniais grūdų ištekliais.

Pranešimas iš Rusijos atėjo po Europos Sąjungos sprendimo sustabdyti subsidijuojamų kviečių eksportą iki rugsėjo mėnesio bei JAV Žemės ūkio departamento ataskaitos apie šių metų Amerikos grūdinių kultūrų derliaus sumažėjimą.

Nepriklausomų valstybių sandraugos (NVS) statistikos komiteto duomenimis, Rusijos grūdų derlius šiemet bus ne didesnis kaip 70 milijonų tonų. Todėl Rusija bus priversta importuoti apie 10 mln tonų kviečių.

Mokslininkai tvirtina, kad, nepaisant mažo kviečių derliaus, pasaulinio bado nebus. Šį faktą įrodo ir nauja ryžių veislė, išvesta Azijoje. Ji leis padidinti pasaulinį kviečių derlių maždaug 25 proc. Be to, daugelio trečiojo pasaulio šalių ekonomikos lygis kyla, o tai reiškia, kad jos yra pajėgios pačios apsirūpinti maisto produktais.

1.6 bilijono dolerių – Černobylio elektrinei

Londonas, liepos 20 d. (Elta) – Tarptautinis konsorciumas „Aljansas", kuriam priklauso didelės firmos Didžiojoje Britanijoje, Vokietijoje ir Prancūzijoje pasiūlė Ukrainos vyriausybei 1.6 bilijono dolerių Černobylio atominei elektrinei laikinai sustabdyti.

Kaip sakoma Didžiosios Britanijos sostinėje išplatintame pranešime, už šias lėšas bus galima pastatyti naują slėpyklą ir tuo būdu apsaugoti sarkofagą, kuris darosi nebetinkamas. Dokumente pabrėžiama, kad „Aljanso" planas išspręs sarkofavo problemą. Kai tik bus pastatyta nauja slėpykla, ekspertai galės išardyti prieš keletą metų avariją patyrusio reaktoriaus likučius.

Bus tvarkomas Stulginskio parkas

Vilnius, liepos 24 d. (Elta) – Kretingos miesto mero potvarkiu, sudaryta komisija parko Jokūbavo kaime sutvarkymui.

Šis parkas vadinamas prezidento Stulginskio parku. Žinomas visuomenės ir politikos veikėjas, agronomas Aleksandras Stulginskis (1855 - 1969), Lietuvos Krikščionių demokratų partijos pirmininkas, 1922 - 1926 m. buvo Lietuvos Respublikos prezidentas. Baigęs kadenciją, išvyko ūkininkauti į savo ūkį Jokūbave.

Prezidento Aleksandro Stulginskio atminimui pagerbti Kretingos savivaldybė paskyrė ir lėšų: 20,000 litų – istoriniams parko bei sodybos tyrimams bei restauracijos projektui, 50,000 – A. Stulginskio muziejaus, esančio Jokūbavo mokykloje, perkėlimui į erdvesnes patalpas, 155,000 litų – upelio, tekančio per parką vagai valyti ir kitiems ekologiniams darbams.

Tariamasi dėl Lenkijos-Lietuvos prekybos sutarties

Vilnius, liepos 27 d. (Elta) – Varšuvoje baigėsi dvi dienas trukę Lietuvos ir Lenkijos delegacijų konsultacijos dėl abiejų šalių laisvos prekybos sutarties.

„Kelias į derybas dėl Lietuvos ir Lenkijos laisvos prekybos sutarties – atviras. Dabar derybų laikas priklauso nuo to, kaip greitai Lenkijos ekonominio bendradarbiavimo su užsieniu ministerija gaus vyriausybės įgaliojimą joms vesti", po susitikimo pasakė Lietuvos ambasados Lenkijoje patarėjas ekonomikos klausimams Rimutis Klevečka.

Lietuvos delegacijos vadovo Užsienio reikalų ministerijos Ekonominių ryšių departamento direktoriaus Audriaus Naviko žodžiais, konsultacijos buvo labai sėkmingos. Šalys išsiaiškino visus dominančius klausimus.

Didžiausias derybininkų darbas laukia derinant atitinkamus sutarties straipsnius dėl vidaus rinkos apsaugos priemonių.

Pabaltiečių dovanas ET gaus rudenį

Talinas–Vilnius, liepos 20 d. (Elta) – Lietuvos Latvijos ir Estijos dovanos Europos Tarybai, kurias pagal tradiciją dovanoja kiekviena nauja šalis, tapusi ET nare, bus įteiktos, matyt, rudenį, pasakė Estijos delegacijos Europos Tarybos Parlamentinėje Asamblėjoje vadovė Andra Veideman.

Pasak jos, dovanų įteikimo ceremonija atidedama todėl, kad Estija, Latvija ir Lietuva, norėdamos akcentuoti Baltijos šalių vienybę, nori tai padaryti tuo pačiu metu. Kaip žinoma, Latvija tik neseniai priimta į Europos Tarybą.

Europos Taryboje, pasakė Veideman, įsteigtas specialus skyrius, kurio žinioje yra dovanos ir kuris rūpinasi jų viešu eksponavimu. „Mūsų atstovui Tyn Miler pavesta pasikonsultuoti su šio skyriaus darbuotojais. Atsižvelgus į jų rekomendacijas, bus priimtas konkretus sprendimas dėl dovanos", pranešė Veideman.

Kaip informavo Lietuvos Užsienio reikalų ministerija, kol kas mūsų šalies diplomatai dar nenusprendė, kokios dovanos bus įteiktos Europos Tarybai, taip pat oficialiai dar neaptarta bendros Baltijos šalių dovanų įteikimo ceremonijos programa.

Lenkijos vyriausybė paskelbė karą nelegalams

Varšuva, liepos 17 d. (Elta) – Lenkijoje šiuo metu oficialiai yra 2 mln 800,000 bedarbių. Tuo tarpu įvairių viešosios nuomonės biurų duomenimis, šalyje nelegaliai dirba apie 350,000 mln žmonių, tarp jų ir apie 400,000 svetimšalių.

Lenkijoje surasti nelegalų darbą labai lengva. Beveik kiekviename dideliame mieste prie darbo biržų „veikia" dar vienas įdarbinimo biuras. Privažiuoja automobilis, atsiveria durys ir pasigirsta žodžiai, kad, pvz., reikalingi du darbininkai statybose.

Nelegalus įdarbinimas Lenkijoje jau tapo savotišku verslu, naudingu ir darbdaviams, ir darbininkams.

Darbdaviai už darbą moka gerokai mažiau, nemoka socialinio draudimo ir kitų mokesčių, o darbininkai, tarp kurių nemažai oficialių bedarbių, tuo pat metu gauna ir bedarbio pašalpą.

Lenkijos vyriausybė paskelbė kovą su šiuo negatyviu reiškiniu, kuris daro didžiulę žalą valstybės biudžetui. Nuo liepos 1 d. veikia darbo policija, kuri išaiškina nelegalius darbininkus ir jų darbdavius.

Kol kas iš numatytų 500 žmonių priimta į šį darbą tik 90. Šiam tikslui 1995 m. skirta 230,000 naujųjų zlotų.

Didžiulę paramą policininkams teikia nelegalių darbdavių kaimynai. Darbo policijos nuomone, kaimynų skundas visuomet būna tikslus ir efektyvus. Tačiau ar pavyks policijai įveikti nelegalaus darbo organizatorius, dar sunku pasakyti.

Kai kurie apžvalgininkai mano, kad 5 mln senųjų zlotų atlyginimo policininkui – tai vienas juokas darbdaviui. Jo kyšis gali būti daug kartų didesnis.

Daugėja sergančių AIDS

Šveicarijos sostinėje Genevoje išplatintame Pasaulinės sveikatos apsaugos organizacijos (WHO) AIDS programos pranešime sakoma, kad pasaulyje užregistruotų susirgimų AIDS padaugėjo 19 procentų, ir dabar šia liga serga beveik 1.17 milijono žmonių. Tikrasis susirgimų AIDS skaičius nuo 8-ojo dešimtmečio pabaigos iki 1995 metų vidurio yra dar didesnis ir sudaro, kaip manoma, 4.5 milijono žmonių. Afrikoje kol kas į statistiką patenka tik maža susirgimų AIDS dalis. WHO mano, kad per 70 proc. visų AIDS ligonių gyvena Afrikoje, 9 proc. – JAV, 9 proc. – likusiame Amerikos žemyne, 6 proc. – Azijoje ir 4 proc. – Europoje.

AIDS virusu ir Žmogaus imuniteto virusu (ŽIV) užsikrėtusių žmonių skaičius visame pasaulyje, WHO vertinimais, sudaro 18.5 milijonų.

Lietuvoje

– Specialų pašto ženklą, voką, antspaudą ir suvenyrinį aplanką penktosioms Pasaulio lietuvių sporto žaidynėms paruošė Lietuvos paštas. Dailininkės Ievos Načiulytės sukurtame ženkle pavaizduota bėgikė su olimpiniu deglu, taip pat žaidynių emblema. Pradžią lietuviškai olimpinei filatelijai davė pašto ženklų serija, skirta pirmajai 1938 m. Lietuvių tautinei olimpiadai. Tąkart pasirodė dailininko J. Burbos keturių ženklų serija. Atskirose pašto miniatiūrose buvo pavaizduotas šaulys, jachta, ieties metikė, bėgikas.

– Vyriausybė nutarė pasiųsti Lietuvos kariuomenės 40 karių būrį į JAV dalyvauti tarptautinių taikos palaikymo operacijų vykdymo pratybose, kurios vyks šių metų rugpjūčio 6-28 dienomis.

– Vilniaus centre, Gedimino kalno papėdėje, liepos 17 d. archeologai aptiko nežinomą sprogmenį. Buvo iškviesti minuotojai, policija, ugniagesiai. Pasak „Geležinio vilko" būrio išminuotojų, tai buvo nuo karo užsilikusi 130 mm kalibro minosvaidžio mina. Pradėjus ją judinti, paaiškėjo, kad jos belikusi tik nepavojinga uodega. Tačiau, kaip tvirtino kariškiai, jei įtaisas būtų buvęs sveikas, sprogdamas būtų padaręs nemažai nuostolių, sužalojęs net atokiau esančius žmones.

– Vyriausybė patvirtino 1995 m. liepos 4 d. Nikosijoje pasirašytą Lietuvos Respublikos vyriausybės ir Kipro Respublikos vyriausybės sutartį dėl abipusio vizų režimo panaikinimo.

– Vilniaus valstybiniame Žirmūnų profesinio mokymo centre įsteigta nauja specialybė – komercijos agentas. Šią specialybę pasirinkusiems jaunuoliams bus dėstomi psichologijos, užsienio kalbos komercinio žodyno, duomenų kompiuterinio apdorojimo, darbo teisės, teisinių ūkininkavimo sąlygų bei mokesčių sistemos pagrindai; jos mokytis galės visi, turintys vidurinį išsilavinimą ir kas mėnesį mokantys 180 litų. Mokslas truks 6 mėnesius.

– Lietuvoje gyvenantys vokiečiai, jau turintys savo laikraštį „Baltijos apžvalga", pradėjo leisti 1,000 egz. tiražu ir žurnalą „Sveika, Vokietija!", kuris bus platinamas Lietuvoje ir Vokietijoje bei skaitytojus supažindins su Vokietijos politika, kultūra, mokslu, švietimu, ekonomika, su vokiškomis tradicijomis bei papročiais. Besimokantys vokiečių kalbos ras trumpą vokiečių kalbos kursą.

– Paklausos neturintys objektai, kurių akcijas viešo pasirašymo būdu iki birželio 30 d. dar buvo galima įsigyti už investicinius čekius, toliau bus privatizuojami jau pagal naująjį komercinio privatizavimo įstatymą. Centrinė privatizavimo komisija baigia patvirtinti paskutinių objektų, parduotų už čekius, privatizavimo sutartis, nors ne visų jų akcijos išpirktos pagal numatytą privatizavimo laipsnį.

– Žemės ūkio ministerijos sistemos perdirbamosios pramonės įmonės, liepos 1 d. duomenimis, žemdirbiams už pristatytą produkciją skolingos 61.4 milijono litų.

– Lietuvos kultūros ministras Juozas Nekrošius ir Baltarusijos kultūros ministras Anatolij Butevič susitiko Vilniuje, kur aptarė dviejų šalių kultūrino bendradarbiavimo galimybes, sutardami dažniau keistis meno kolektyvais, parodomis, kt. kultūriniais renginiais. Anatolij Butevič į Lietuvą atvyko su baltarusų meno meistrų grupe, kuri surengė koncertą Lietuvos valstybinėje filharmonijoje Baltarusijos valstybinės šventės proga. Prezidentas Algirdas Brazauskas šia proga pasiuntė sveikinimo telegramą Baltarusijos prezidentui Aleksandr Lukašenko.

Bangladešą ištiko didžiausias potvynis per praėjusius septynerius metus. Potvynių metu Šiaurės Bangladeshe jau žuvo 41 žmogus, nuniokoti dideli dirbamosios žemės plotai. Šalies vyriausybė nusprendė gelbėjimo darbams pasitelkti kareivius, tačiau, pasak gyventojų, to neužtenka. Vanduo apsėmė septynis rajonus, kuriuose gyvena apie 3 mln žmonių. Nuotraukoje: apsemtų miestų gatvėse galima išvysti ir rikšą (dešinėje) ir laivelį.

Aplink pasaulį

• **Lenkijos** transporto ministerija parengė potvarkį, kuriuo remiantis, karštomis dienomis Lenkijos keliais bus draudžiama važiuoti daugiau kaip 12 tonų sveriantiems sunkvežimiams. Jie galės judėti tik nuo 10 val. vak. iki 10 val ryto. Draudimo priežastis – įkaitusio asfalto, kuriame sunkiasvoris transportas palieka gilias vėžes, gadinimas. Pernai sunkvežimių padaryti nuostoliai sudarė apie 8 bilijonus zlotų.

• **Vokietija,** 1994 m. eksportavusi 421.9 bilijonų JAV dolerių vertės prekių atsidūrė antroje didžiausių pasaulio eksportuotojų sąrašo vietoje, pirmą vietą užleidusi JAV, kurios eksportas pernai siekė 512.7 bilijonų dolerių, ir aplenkusi Japoniją, eksportavusią 397 bilijonų dolerių vertės prekių ir paslaugų.

• **Europos** Sąjungoje buvo paruošta instrukcija, pagal kurią ant visų prekių bus nurodyta ne tik pardavimo, bet ir faktinė kaina tam, kad vartotojas galėtų jas palyginti. Instrukcijos projekte numatoma ant prekių nurodyti, kiek kainuoja prekės kilogramas ar litras. Pvz., ant sviesto, paprastai parduodamo 250 g gabaliukais, įpakavimo turės būti nurodyta kilogramo kaina. Tokia tvarka laikinai - ketverius metus - negaliotų mažoms parduotuvėms.

• **Čekijos** vyriausybė priėmė įstatymo pataisą, pagal kurią aukšti komunistų partijos ir saugumo funkcionieriai net iki 1998 m.pabaigos nedirbs valstybinės administracijos organuose. Dar Čekoslovakijos parlamentas 1991 m. priėmė įstatymą, pagal kurį draudimas galioja iki 1996 m.pabaigos. Vyriausybės priimtą pataisą turi aprobuoti Čekijos parlamentas.

• **Šveicarijoje,** Luganos mieste, įvykusioje aukso ekspertų bei tauriųjų metalų prekybos agentų konferencijoje išaiškėjo paslaptis, gaubusi 175 tonas aukso, kurį prieš porą mėnesių pardavė Belgijos valstybinis bankas. Tauriųjų metalų rinkos ekspertai sako, kad Belgijos auksas nepateko į kurio nors kito centrinio banko rūsius, kaip buvo spėjama anksčiau, o pasiekė tarptautinę tauriųjų metalų rinką.

• **Estijos** ministro pirmininko Tiit Vahi vadovaujama vyriausybė per 100 savo valdymo dienų nepakenkė šalies verslo vystymuisi, tačiau ūkio politikoje jaučiamas vyriausybės bejėgiškumas. Kelia nerimą vyriausybės nesugebėjimas numatyti savo ūkio politikos strateginių tikslų. Žadėtas pensijų ir dotacijų žemės ūkiui padidinimas nebus įgyvendintas, vyriausybė taip pat nepradėjo centralizuoto šalies ūkio valdymo. Žadėta kadrų kaita vyriausybėje vyksta, tačiau daugelis svarbias pareigas einančių žmonių išliko.

KALENDORIUS

Liepos 29 d.: Šv. Morta, Lozoriaus sesuo; Feliksas, Olavas, Mantvydas, Beatričė. Jūros diena Lietuvoje.

Liepos 30 d.: 17-tas sekmadienis; Donatilė, Bijūnas, Radvilė, Jovilė.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaguoja: Karolina Kubilienė
7525 Sheridan Dr. 3E, Willowbrook, IL 60514

Ilgiausių metų!

Nuoširdžiai sveikiname Ateitininkų federacijos dvasios vadą kun. Valdemarą Cukurą, neseniai šventusį 80 metų amžiaus sukaktį. Linkime sveikatos ir dar daug darbingų ir kūrybingų metų!

KURLINK EINA LIETUVOS ATEITININKAI

Kad geriau suprastume, kur link eina Lietuvos ateitininkai, noriu trumpai susumuoti Ateitininkų organizacijos nueitą kelią nuo maždaug Baltijos kelio laikotarpio.

Kai tuomet drąsiai į Lietuvos nepriklausomybės atstatymą ėjo visa Lietuva; kai Vilniaus katedra vėl tapo katalikų šventove; kai Lietuvos trispalvė plevėsavo nuo miestų pastatų – tuo maždaug laiku ir prasidėjo viešesnis ateitininkų bruzdėjimas. Pirmuosius žingsnius į ateitininkų susibūrimą – suorganizavimą pradėjo anų nepriklausomybės laikų ateitininkai. Kun. Vaclovo Aliulio ir daktaro Vinco Rastenio bei kitų bendraminčių darbu ir dėka steigiamasis Lietuvos ateitininkų suvažiavimas įvyko 1989 metų lapkričio mėnesį. Šio suvažiavimo pabaigoje į Lietuvos ateitininkų federacijos pirmininko pareigas buvo išrinktas dr. Arvydas Žygas, jaunas mokslininkas, užaugęs Cicero ir ateitininkišką visuomenininko mokyklą išėjęs Čikagoje. Kaip jis vėliau pareiškė, didžiausia jo padėka yra tėveliams ir globėjams, ir, ypač, šeštadieninių mokyklų mokytojams, kurie per ilgą išeivijos laikotarpį skiepijo meilę ir pasišventimą Lietuvai. Todėl Arvydas, gavęs Fullbright mokslininko stipendiją, pasirinko profesoriauti pirma Vilniaus universitete ir vėliau Vytauto Didžiojo universitete. Taip jis ir atsidūrė Lietuvos atgimimo sūkuryje, taip jam teko Lietuvos ateitininkų federacijos pirmininko pareigos. 1992 metų gruodžio mėnesyje įvykusiame antrajame Lietuvos ateitininkų suvažiavime dr. Arvydas Žygas buvo perrinktas toms pačioms pareigoms.

Dr. Arvydo Žygo pastangomis prasidėjo ateitininkų moksleivių ir studentų vienetų kūrimas ir pirmieji bandymai organizuoti kursus, suvažiavimus ir vasaros stovyklas. Jo dėka ir su jo griežta organizacine tvarka nepasisekė buvusiems Lietuvos komjaunuoliams infiltruoti ateitininkų organizacijos. 1990-ais ir 1991-ais dar buvo pirmieji organizaciniai žingsniai, bet jau programos buvo pravedamos pagal JAV įsigalėjusią tvarką Dainavos stovykloje, rudens ir žiemos kursuose, ir taip pat Neringos ir Californijos ateitininkų stovyklose. Stovyklos Lietuvoje ir buvo pirmosios pamokos būsimiems vadovams. Kai kurie vyresniųjų klasių moksleiviai ir studentai ateitininkai sudarydavo vasaromis 20-25 asmenų grupes ir „stovyklaudavo" keliaujančiose stovyklose. Kas 3-4 dienas apsistodavo kituose bažnytkaimiuose (susitardavo iš anksto su vietiniais klebonais dėl nakvynių ir maisto) ir stovyklų programose buvo laikas, kuriame užsiimdavo gerais darbeliais, kaip: apvalyti vietines kapines, aptvarkyti šventorių ir pan., o taip pat į pašnekesių ir programų laikotarpį įtraukdavo ir vietinį bažnytkaimio jaunimą. Ypač tuo laiku pabrėžiamas katalikiškumo principas, kad pritraukti jaunimą prie tikėjimo.

Šiuo metu Lietuvos ateitininkų federacijos rėmuose veikia keturios sąjungos: Jauniai (turi daugiau negu 300 narių), Moksleiviai (arti 1,000 narių); jų būreliai organizuojasi veiklai prie mokyklų ir parapijų. Malonu turėti moralinį užnugarį vyskupų, ypač Panevėžio vyskupo Preikšo, Telšių vyskupo Vaičiaus, arkivyskupo Bačkio... Studentai (arti 100 narių); jų vienetai organizuojasi Kaune ir Vilniuje prie universitetų; ir Sendraugiai, kurių yra arti 150 ir jie organizuotų vienetų nesudaro, nes jų nariai yra vyresnio amžiaus nepriklausomybės laikais buvusieji ateitininkai ir jaunesni katalikai veikėjai.

Kaip tik vienas jaunas mokytojas, šeimos tėvas, Vidas Abraitis ir eina laikinąsias Lietuvos ateitininkų Federacijos pirmininko pareigas, nes dr. Žygas paskutiniu laiku Lietuvoje negyveno. Kiti federacijos valdybos nariai yra dr. Arvydo Žygo draugai, kaip mes čia sakome, jo „užauginti" ateitininkų vadai. Dvasios tėvas yra vysk. Sigitas Tamkevičius.

Studentai ateitininkai šių mokslo metų laikotarpyje rajonuose pradėjo leisti savo laikraštėlius, kuriuose jau matyti rimtas turinys; moksleiviai naudoja savaitgalius ruošti rajonų kursus, vyksta pasiruošimai būsimos vasaros stovyklų vadovams, ir t.t. Pvz. Ateitininkai moksleiviai ir studentai turbūt Lietuvoje ir buvo pirmasis jaunimas, kuris daug laiko pašventė išstudijuoti Vatikano Antrojo suvažiavimo raštus ir pasauliečių dalyvavimą Bažnyčioje.

Didžiausias ateitininkų susibūrimas vasarą būna jau nuosavoje stovyklavietėje Berčiūnuose, apie keliolika kilometrų nuo Panevėžio. Kaip ji atiteko Lietuvos ateitininkų federacijai? Nepriklausomybės laikų vasarvietė okupacijos laikotarpiu tapo komjaunimo stovyklų patalpos. Ten stovėjusi architekto Muloko graži bažnytėlė 1957 metais buvo susprogdinta, kad komjaunuoliams „nebadytų" akių. Vietovė priklausė Panevėžio „Lino" įmonei ir Panevėžio miestui. Šie du savininkai ir padovanojo stovyklavietę ateitininkams su sąlyga, kad nebus naudojama komerciniams tikslams, kad bus pagerinta, sutvarkyta, kad bus prižiūrima aplinka ir... kad kartu ir Panevėžio miesto vaikai naudosis stovyklaviete. Tad ten ir verda gražus jaunatviškas gyvenimas per visą vasarą, kai pamaina po pamainos jaunimas stovyklauja pagal ateitininkų stovyklų programą, įprastą čia JAV. Net ir Lietuvos Švietimo ministerija atkreipė ypatingą dėmesį į Berčiūnų stovyklos draugišką aplinką, nes paprašė, kad vasaromis lietuvių vaikai, gyvenantys už Lietuvos ribų – Gudijoje, Rusijoje, Latvijoje ir kt., būtų priimami stovyklauti kar-

Kur besusitikę, Vytautas Čuplinskas ir dr. Arvydas Žygas kalbasi ateitininkijos reikalais.

Nuotr. **J. Baužio**

tu su ateitininkais... Šioje stovykloje man teko ne tik svečiuotis, bet ir pravesti pokalbius būriui jaunimo. Kaip būtų malonu su tokiais mandagiais ir draugiškais vaikais turėti reikalų dažniau. 1994-tų metų vasarą studentai ateitininkai iš Lietuvos universitetų stovyklavo kartu su studentais ateitininkais iš JAV. Tai buvo pirmas bandymas ir, dalyvavusių pasisakymu, pavykęs. Žiemą, stovyklos patalpas naudoja naujai įsisteigusi Šv. Kazimiero kolegija, o vasaros metu vėl rinksis ateitininkų ir neateitininkų jaunimas.

Lietuvos ateitininkų federacijos nuosavybėje yra ir trijų aukštų graži vila Palangoje. Ji buvo perleista „Jūratės" sanatorijos, yra gan gerame stovyje, reikia tik perdažyti. Ten netolimoje ateityje bus galima visus 16 kambarių panaudoti ateitininkų susibūrimams.

Šiuo metu didžiausias rūpestis, kaip atgauti Kaune buvusiosius Ateitininkų „rūmus" Laisvės alėjoje, tuoj už Įgulos bažnyčios. Rūmai buvo naudojami Kauno technologijos universiteto, bet jie jau ištuštinti ir laukia naujo šeimininko. Užkliuvę yra teisiniai reikalai su valdžia.

1994 metų liepos mėnesyje pasaulio ateitininkų kongrese, įvykusiame Vilniuje, jau buvo pradėta užuomazga bendrai veiklai — Lietuvos ir užsienio ateitininkų. Buvo bendri posėdžiai, prezidiumas sudarytas iš Lietuvos ir užsienio ateitininkų, kalbėtojai irgi iš visur, dalyvių iš JAV, Kanados, Vokietijos ir kt. buvo arti 100, o likusieji visi iš Lietuvos. Ten matėsi daugiausia jaunimas, kurio buvo galima priskaičiuoti arti 500. Jaunimo pareiga buvo organizuoti vakarėlius, koncertą ir literatūros vakarą, šv. Mišias keturias dienas iš eilės kitose Vilniaus šventovėse, eiseną Gedimino prospektu, paminėjimą žuvusiųjų už laisvę, jų pareiga buvo registracija, leidinių platinimas, ištroškusių pagirdymas, paklydusiems Vilniuje pagalba. Matėsi visur draugiška nuotaika, ir kartu drąsa einant pirmuosius demokratinius žingsnius kongreso posėdžių metu. Nutarėme pirmą kartą išsirinkti bendrą su Lietuva Ateitininkų federacijos tarybą, kuri yra vyriausias patariamasis ir sprendžiamasis organizacijos vienetas. Lietuvos ateitininkai kongreso metu išrinko septynis tarybos narius, o mums teko išrinkti likusius. Lietuvos ateitininkai vis daugiau eina bendravimo keliu su mumis, užsienyje gyvenančiais ir veikiančiais. Jiems tik reikia mūsų moralinės ir finansinės paramos, reikia jaunų vadovų jų kursuose ir stovyklose, reikia draugystės. Lietuvos ateitininkų jaunimas auga ir bręsta, gal ir nedidelis lašas Lietuvos gyventojų skaičiuje, bet tai bus tikrai ateities katalikiškoji inteligentija, kuri pasiryžusi „Visą atnaujinti Kristuje" ne tik savo šūkiu, bet ir davo darbais.

Dalilė Polikaitienė

DĖMESIO!

Nuo šių (1995) metų pradžios „Ateities" žurnalo neberedaguoju. Atrodo, kad jo leidyba yra laikinai sustojusi, o jeigu kuomet vėl bus „sumegzta", su džiaugsmu žinią paskelbsime. Visais „Ateities" reikalais prašau kreiptis į Ateitininkų federacijos vadą **Juozą Polikaitį** (jis buvo ir žurnalo administratorius), o korespondencijas siųskite Ateitininkų skyriui „Drauge", tiesiai dienraščio adresu, arba to skyriaus redaktorei Karolinai Kubilienei.

Danutė Bindokienė

GEGUŽINĖS, GEGUŽINĖS!

Radijo laidose ir spaudoje vis skelbiamos įvairių organizacijų ruošiamos gegužinės ir spausdinamos dalyvių nuotraukos. Ateitininkų namai, kurių sode dalis tų gegužinių vyksta, nori priminti, kad tų namų valdybos ruošiama gegužinė rugpjūčio 13 d. vyks jų pačių patalpose. Prašome šią dieną pasižymėti savo kalendoriuose ir neužmiršti apsilankyti ir pasikviesti savo draugus joje dalyvauti. Gegužinės metu bus traukiami laimėjimų bilietai.

Gavusieji bilietėlius paštu, prašomi jų šakneles atsiųsti paštu į Ateitininkų namus iki rugpjūčio 7 d., kad galėtume įdėti į laimėjimų krepšį.

Bilietėlius siųsdami Ateitininkų namams aukojo: 50 dol. — dr. Jurgis ir Petronėlė Starkai, 40 dol. — dr. Kazimieras ir Aldona Rimai; dr. L. ir D. Sadauskai, 25 dol. — dr. Audrius Polikaitis, Algis A. Lukas, dr. Albinas ir dr. Ona Garūnai.

Nuoširdus ačiū mūsų rėmėjams! Norėdami pareikšti savo dėkingumą, pasiųsime jums mažą dovanėlę.

Ateitininkų namų valdyba

KVIEČIAME REGISTRUOTIS Į ATEITININKŲ STUDIJŲ DIENAS

Ateitininkų studijų dienos rugsėjo 1-4 dienomis vyks Dainavoje, Michigan. Kaip ir kiekvieneriais metais, vyks turininga akademinė bei kultūrinė programa. Registraciją priima Lidija Ringienė, 50 Carriage Trail, Palos Heights, IL 60463. Tel (708) 361-2557.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: $95.00. Foreign countries $110.00

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 men.
JAV	$95.00	$55.00	$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$110.00	$60.00	$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	$55.00	$40.00	$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$60.00	$45.00	$35.00
Užsakant į Lietuvą			
(Air cargo)	$100.00	$55.00	
Tik šeštadienio laida	$55.00		
Užsakant į užsienį			
oro paštu	$500.00	$250.000	
Tik šeštadienio laida	$160.00	$85.00	

Vyriausia redaktorė Danutė Bindokienė
Administratorius Pijus Stončius

Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis, MIC

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos, gavus prašymą ką nors skelbti.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

SUNG L. CHOU, M.D.
Vidaus ligos, akupunktūra
HOLY CROSS PROFESSIONAL PAVILION
3 fl. South, East Suites
Lithuanian Plaza Ct.
at California Ave.
Chicago, IL 60629
(312)-471-8142
Kalbame lietuviškai

+ + + + + + + + + + +

HOLY CROSS FAMILY MEDICAL CENTER
749 W. 31st St.
Chicago, IL 60616,
(312)-225-0695

Kab. 312-735-4477
Rez. 708-246-0067 arba **708-246-6581**
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. DOMAS LAPKUS
Praktika su
Dr. McElligott ir Dr. Adams
VIDAUS IR PLAUČIŲ LIGOS
15300 West Ave., Orland Park
708-349-8100
10 W. Martin, Naperville
708-355-8776
Valandos pagal susitarimą
Nakties metu tel.: **708-857-8383**

DR. ELIGIJUS LELIS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
15505—127 St.
Lemont, IL 60439
Tel. 815-723-1854
7600 W. College Dr.
Palos Heights, IL 60453
Tel. 708-361-0010

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. (708) 598-2131
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIUS MIKAITIS
ŠEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
15505 — 127 St., Lemont, IL 60439
Priklauso Palos Community Hospital
Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. (708) 257-2265

ILLINOIS PAIN TREATMENT INSTITUTE
Skausmo gydymo specialistai
JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
Chicago **312-726-4200**
Elgin **708-622-1212**
McHenry **815-344-5000**, ext. **6506**

EVERGREEN PARK X-RAY
DR. E. RINGUS RADIOLOGAS
9760 S. Kedzie
Tel. 708-636-6500
Val. 9-5 kasdien

DR. DANA M. SALIKLIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Ophtalmologas/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

DR. KENNETH J. YERKES
DR. BOB DOKHANCHI
Dantų Gydytojai
Pensininkams nuolaida
4007 W. 59 St., Chicago, IL
Tel. 312-735-5556
4707 S. Gilbert, LaGrange, IL
Tel. 708-352-4487

Kab. tel. 312-586-3166
Namų 708-381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val: pirmad ir ketvrtd. 3 v. p.p.—6 v.p.p.
Kitomis dienomis — susitarus

DALIA E. CEPELE, D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-6871
Valandos pagal susitarimą

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ
DANTŲ GYDYTOJAS
21470 S. Main St.
Mattesson, IL 60443
Tel. 708-748-0033
Valandos pagal susitarimą

Dr. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
5540 S. Pulaski Rd.
Tel. 312-585-2802
Pirmd. 9 v.r. - 7 v.v., antrd., trečd. ir penktd. 9 v.r. - 3 v. p.p.,
ketvd. 10 v.r. - 7 v.v. Šeštd. ir kt. dienomis reikalingas susitarimas.
Priima „Medicare Assignment".
Sumokama po vizito.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. **Susitarimui** (kalbėt angliškai) **tel. 708-422-8260**

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p.p.-7 v.v. antrd. 12:30-3 v.p.p.
trečd. uždaryta, ketvd. 1-3 v.p.p.
penkt. ir šeštd. 9 v.r.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba **(312) 489-4441**
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2600
Valandos pagal susitarimą
Vakarais ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd. 2 v. p.p. - 7 v.v., antr. 9 v.r. - 12, ketvd. 12 - 4 v. p.p., penktd. 12 - 6 v.v.

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.. Chicago, IL
Rez. 708-422-7807
Kab. (1-312) 582-0221
Valandos susitarus

Dr. DALIA JODWALIS
DANTŲ GYDYTOJA
3800 Highland Ave., Ste. 201
(skersai gatvės nuo Good Samaritan ligoninės)
Downers Grove, IL 60515
Tel. 708-960-3113
Valandos susitarus

DR. VILIJA KERELYTĖ
Chiropraktinis gydymas, sveikos mitybos pritaikymas ir akupunktūra
7271 S. Harlem, tel. 708-594-0400
Bridgeview, IL 60455
Valandos pagal susitarimą

Dr. V. J. VASAITIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
4817 W. 83 St., Burbank, IL
Tel. 708-423-6114
Valandos susitarus

Cardiac Diagnosis, Ltd.
6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val.: antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šeštd. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Rimties valandėlė

KASDIENINIS RYŠYS

Šio sekmadienio pamoka mums, Jėzaus mokiniams, gyvenimo keliu keliaujantiems su Jėzumi į Jeruzalę, yra apie ištvermingą maldą. Ir šio sekmadienio Evangelijoje, skaitant toliau iš Luko evangelijos, Jėzus moko melstis, pamokydamas „Tėve mūsų" maldos žodžius. „Kai melsitės, sakykite: Tėve, teesie šventas tavo vardas. Teateinie tavo karalystė. Kasdienės duonos duok mums kasdien ir atleisk mums mūsų kaltes, nes ir mes atleidžiame visiems savo skolininkams, ir nevesk mūsų į pagundą".

Tuoj pat pastebime, kad čia panaši, bet ne ta malda, kurią mokame atmintinai (toji yra iš Mato evangelijos Mt. 6:9-13). Bet Luko pakeitimai (Lukas, rašydamas šią, naudojosi Mato evangelija) yra reikšmingi, jam stengiantis išryškinti tuos Jėzaus mokymo bruožus, kuriuos svarbiausia girdėti tai tikinčiųjų bendruomenei, kuriai jis šią evangeliją surašė. Luko bendruomenę sudarė daugiausia nežydų kilmės krikščionys, neaugę žydų tikėjimo maldos ir apeigų tradicijose, kurios pašventė visą kasdieninį gyvenimą. Todėl jis pabrėžė maldos prašymų nuolatinę būklę, veiksmažodžiams (žinoma, graikų kalba, kuria rašė) panaudodamas „aoristo" laiką, reiškiantį besitęsiančią būklę. Tuo tarpu Matas, rašydamas žydų kilmės tikintiesiems, surašydamas „Tėve mūsų" žodžius, veiksmažodžiams naudojo laiką, nurodantį laike apribotą veiksmą. Kur Mato versijoje prašome kasdienės duonos „šiandien", Luko evangelijoje prašoma jos „kasdien". Lukas stengiasi pabrėžti mūsų nuolatinį priklausomumą nuo Dievo ir padeda maldos žodžiuose tą sąmoningai pripažinti.

Lukas nuo Mato nesiskiria, pakartodamas prašymą „ir nevesk mūsų į pagundą", matyt, laikydamas jį savaime aiškiu savo skaitytojams, nereikalingu ypatingo paryškinimo. Mums tačiau jis keistai skamba, nes gi Dievas niekad nevestų žmonių į pagundą, o priešingai, padeda pagundas nugalėti. Bet toks prašymas buvo visai natūralus pagal 1-mo šimtmečio graikų-romėnų kultūros dominuojamo pasaulio prielaidas apie žmogaus gyvenimą žemėje. Būtent, kad dievų arba Dievo norai valdo viską, imtinai ir žmogų, kuris gyvenimo jūroje plaukia maždaug kaip puta. Tad ta prasme Dievas gali padaryti, kad žmogus arba „įplaukia" į pagundą, arba ne. Ir ta prasme prašoma, kad Dievas „neįvestų" į pagundą.

Tokių prielaidų aplinkoje tai, ką mokė žydų tikėjimas, kad Dievas žmonių maldas išgirsta, ir ką mokė Jėzus, kad į Dievą reikia kreiptis kaip Tėvą, žymiai skyrėsi nuo to laiko populiariosios kultūros sąvokos, kad dievams žmonės nerūpi, iš tiesų ir nuo šiandien kylančių bejėgiškumo prieš blogį nuotaikų, kurios nedaug nuo jų skiriasi.

Todėl Jėzui buvo taip svarbu stipriau pabrėžti ištvermingos maldos reikšmę, ir jis tai daro palyginimais bei paraginimais. Ištvermingumą maldoje Jėzus net pakelia iki įkyrumo, su palyginimu apie naktį besibeldžiantį į duris kaimyną, prašantį paskolinti duonos. „Aš jums sakau: jeigu nesikels ir neduos jam duonos dėl bičiulystės, tai dėl jo įkyrumo atsikels ir duos, kiek tik jam reikia. Tad ir aš jums sakau: prašykite, ir jums bus duota; ieškokite, ir rasite; belskite, ir jums bus atidaryta".

Šio sekmadienio skaitinyje iš Pradžios knygos (Pr 18:20-32) Abraomui,tačiau, net ir ištverminga malda nepavyko permaldauti Dievo, kad nesunaikintų Sodomos ir Gomoros. Abraomas kalbėjosi su Dievu, kaip su gerai pažįstamu, artimu asmeniu: „Nejaugi tu nori pagriebti ir teisųjį kartu su bedieviais? Galbūt mieste yra penkiasdešimt teisiųjų; nejaugi... nedovanosi vietovei dėl penkiasdešimt ten esančių teisuolių? Juk tu negali to daryti — žudyti teisiuosius kartu su bedieviais!" Ir Dievas leidžiasi į derybas su Abraomu: sutinka dovanoti visai vietovei, jei ten ras penkiasdešimt teisiųjų. Bet bijodamas, kad tiek teisiųjų nebus, Abraomas klausia, ar nepasigailės miestų, jei atsirastų tik keturiasdešimt penki. Ir su tuo Dievas sutinka, bet iš tikrųjų nei tiek nėra. Nei trisdešimt, nei dvidešimt ir pagaliau nei dešimt nebuvo. Pagaliau Dievo angelai išvedė iš miesto vienintelį teisų žmogų Lotą ir jo šeimą, ir sunaikino miestus.

Čia Abraomas laikomas ne permaldavimo, o kaip tik tos kasdieniškos, ištvermingos, artimai su Dievu bendraujančios maldos pavyzdžiu. Ir šiuo atveju Dievas išklausė, išgelbėdamas teisųjį Lotą, bet ne taip, kaip būtų norėjęs Abraomas. Tikrasis Dievas mielai bendrauja su žmonėmis, bet nesileidžia manipuliuojamas ar paperkamas. Jis nori nuoširdaus kasdieninio ryšio su žmonėmis.

Tuomet, anot šv. Pauliaus, rašančio Kolosų tikintiesiems, jo gailestingumas Kristuje yra begalinis. Kadangi Krikštu esame įjungti į Kristų, mūsų praeities nuodėmės mūsų neberiša, nes Kristus „ištrynė mus kaltinantį skolos raštą ir panaikino jį". Todėl į Dievą galime kreiptis net artimiau, negu Abraomas; galime jam sakyti: „Tėve!"

Aldona Zailskaitė

Buvęs ilgametis „Draugo" vyr. redaktorius Leonardas Šimutis kalba Dariaus-Girėno paminklo pašventinimo iškilmėse Marquette parke 1935 m. liepos 28 d.

Nuotr. **Angelės Šimutienės**

LENKŲ PADĖTIS LIETUVOJE

E. RINGUS

Apie lenkų mažumos padėtį nemažai rašoma mūsų spaudoje, bet dar daugiau lenkiškoje. Aišku, lenkų spaudoje jų mažumos padėtis visados aprašoma neigiamai. Čikagon atvažiavę vilniečiai lenkai renka aukas savo įvairioms organizacijoms, netgi lenkiškam „universitetui". Reikia pripažinti, kad aukų jie surenka. Neseniai čia lankėsi šokių ir dainų ansamblis ir sulaukė nemažo pasisekimo. Lietuvon keliauja įvairūs veikėjai ir žurnalistai, aprašinėdami padėtį Lietuvoje ir, be abejo, jų tautiečių gyvenimo sąlygas.

Žurnalas „Kultura", leidžiamas Paryžiuje ir perspausdinamas Lenkijoje, dažnai spausdina straipsnius apie Lietuvą. Visi jie yra kultūringi ir neutralūs. Smulkiausias lenkų mažumos įvertinimas buvo „Kultūros" birželio mėn. numeryje. Straipsnyje „Įspūdžiai iš Lietuvos", autorius apžvelgia lenkų kultūrinį gyvenimą, spaudą ir organizacijas.

Lenkų kultūrinis gyvenimas smarkiai sustiprėjo, Lietuvai atgavus nepriklausomybę. Autorius straipsnio pradžioje pabrėžia, kad lenkų kultūrinis gyvenimas Lietuvoje klesti plačiai ir nevaržomai, daug plačiau, negu kitų mažumų, ne tik Lietuvoje, bet ir Lenkijoje. Lenkai leidžia keliskart daugiau laikraščių, turi daugiau laiko radijo programose ir televizijoje, negu kaimyninėse respublikose. Nuo 1953 m. leidžiamas dienraštis eina ir toliau, pasivadinęs „Kurjer Wilenski", su apie 10,000 tiražu, ir yra valstybės finansuojamas. To nepaisant, autorius pabrėžia, — yra nepriklausomas. Vilniaus apylinkėse, valdžios šelpiami, leidžiami mažesni laikraštukai, kaip „Wilnia", „Salcia", „Galwa", „Draugystė". Kai kurie leidžiami dviem kalbom, lietuviškai-lenkiškai, lietuviškai-rusiškai. Savaitraštis „Nasza Gazeta" leidžiamas Lenkų sąjungos Lietuvoje. Iliustruotas dvisavaitinis žurnalas „Magazyn Wilenski" yra privatus. Kitas dvisavaitinis laikraštis vadinasi „Znad Wilii". Be to, yra dar ir rečiau leidžiamų žurnalų.

Gerai organizuotą religinė veikla irgi leidžia kelis laikraščius. Vilniuje grynai lenkiška parapija yra „Šventos Dvasios", bet Mišios lenkų kalba aukojamos vienuolikoje bažnyčių. Vilniaus diecezijai priklauso 69 bažnyčios, kuriose dirba 110 kunigų (85 lietuviai, 25 lenkai), visoje Lietuvoje 1994 m. dirbo 32 lenkų kunigai, (trūkumai papildomi iš Lenkijos). Mokyklose, kur dėstomoji kalba yra rusų, tikyba mokoma lenkų kalba (tokių vaikų 1992 m. buvo apie 5,000). Vilnijoje veikia kelios jaunimo organizacijos: skautai ir sporto klubai.

Radijo programos lenkų kalba buvo pradėtos jau 1947 m. Šiuo metu per radiją transliuojama kasdien pusę valandos lenkų kalba. Nuo 1992 m. stotis „Znad Wilii" transliuoja lenkiškai 24 val. Beveik kasdien yra lenkiškos programos televizijoje. Prie leidyklos „Šviesa" prisiglaudė lenkų leidėjai ir jau išleido per 200 vadovėlių.

Straipsnio autorius, peržiūrėjęs pateiktas statistikas ir pasižvalgęs po Lietuvą, pripažįsta, kad lenkų padėtis visai nebloga. Todėl jis truputį stebisi įvairiais aprašymais ir nusiskundimais, neatitinkančiais esamai padėčiai. Jį irgi erzina lenkų skundai dėl lietuvių kalbos įvedimo kaip valstybinės kalbos. Jis sako, kodėl tie patys lenkai neprieštaravo, kai sovietmečiu oficialioji kalba buvo rusų? Jis įtaria, kad nesantaiką Lietuvoje platina vietiniai šovinistiniai elementai. Jo nuomone, daugumas lenkų, kaip ir lietuviai, rūpinasi visų pirma kasdieniniais reikalais. Autorius pastebi skilimą lenkų tarpe, kur susidarė dvi klasės: tikrieji ir ne visai „gryni". Tas susiskaldymas, autoriaus nuomone, ateina iš užsienio, netarnauja nei vieniem, nei kitiems.

Nukeliavęs į Kauną, autorius pastebėjo naują reiškinį: „Lietuvos Bajorų bendriją". Tai dalis romantikų, norinčių pabuvoti praeityje, bent savo grupės suėjimuose, ieško herbų ar kažkokių dokumentų iš praeities, turbūt siekdami semtis „bajoriškos" stiprybės.

Danutė Bindokienė

Nepaminėta sukaktis

Sukaktys sukaktims nelygios, bet jų netrūksta kiekvieno žmogaus gyvenime, jos švenčiamos ir valstybiniu, ir pasauliniu mastu. Šie — 1995-tieji — metai ypač gausūs sukakčių skaičiumi ir įvairumu. Suprantama, mes pirmenybę teikiame toms, kurios svarbios lietuvių tautai, o Amerikos lietuviai, pavartę savo istorijos puslapius, tuoj sustotų prie vieno įvykio, š.m. liepos mėnesį sulaukusio 60 metų amžiaus.

Nors pastaraisiais metais Čikagoje lietuvių telkiniai labai sumažėjo, daugelio pasąmonėje Čikaga vis dar vadinama Amerikos lietuvių sostine (nereikia šios sąvokos maišyti su „pasaulio lietuvių centru", atsidūrusiu Čikagos priemiestyje...). Tačiau prieš 60 m. Čikagoje buvo ištisos apylinkės, kuriose beveik nenuskambėdavo angliškas žodis. Bridgeportas, Roselandas, Town of Lake, Brighton Parkas, Marquette Parkas, Cicero ir kitos apylinkės buvo lyg maži lietuviški miesteliai-bažnytkaimiai su savo parapija, bažnyčia, parduotuvėmis, dirbtuvėlėmis, įstaigomis, bankeliais, gydytojais ir... „graboriais", kaip anuomet buvo vadinamos laidotuvių koplyčios.

Tas apylinkes junge sava spauda, lietuviški reikalai, pagrįsti meile tolimai tėvynei, kuri buvo neseniai išsikovojusi nepriklausomybę. Užsienio lietuviai suprato, kaip ir mes šiandien suprantame, kad kilmės šaknys vis dėlto įaugusios į Lietuvos žemę ir lietuvybės išlikimas tampriai susietas su pastangomis pasisemti gyvybės sulčių iš tos žemės. Dėl to ruoštos dažnos ekskursijos į tėvynę, stengtasi dalyvauti kultūrinėje ir politinėje jos veikloje, džiaugtasi pasisekimais, liūdėta, tragedijai ištikus.

Viena tokia tragedija buvo lakūnų Dariaus ir Girėno žuvimas, sėkmingai perskridus Atlanto vandenyną. Amerikos lietuviai tą tragediją išgyveno galbūt dar skaudžiau, nes buvo aktyviai prisidėję prie skrydžio ruošos, o Darius ir Girėnas laikomi „savais žmonėmis". Po baisiosios nelaimės Soldino miške Vokietijoje narsiųjų lakūnų palaikai buvo palaidoti Lietuvoje, Lėktuvo liekanos atsidūrė muziejuje Kaune. Amerikos lietuviams kilo mintis ir savo tarpe turėti akivaizdų tų vyrų didvyriškumo prisiminimą: Marquette parke nutarta pastatyti didingą paminklą.

Nesigilinant į planavimą, finansavimą, statybą ir kitus, tokiu atveju būtinus, reikalus, prisiminkime paminklo pašventinimo iškilmes, įvykusias prieš lygiai 60 metų Čikagos Marquette parke, prie 67 ir California g., 1935 m. liepos 28 d. Anuometiniame „Drauge", kurio vyr. redaktorius buvo Leonardas Šimutis, buvęs ir daugelio lietuviškų projektų „spiritus movens", galima rasti aprašymus (žr. šiandieniniame „Drauge" jo sūnaus L. J. Šimučio straipsnį). Net po daugelio metų kiekvieną vasarą prie paminklo susirinkdavo šimtai, ir net tūkstančiai, mūsų tautiečių su chorais, paradais, skambiomis kalbomis pagerbti Atlanto nugalėtojus, pareikšti pasididžiavimą savo kilme.

Deja, šiandien paminklas vienišas, tik apylinkės vaikėzai šliaužia raudono marmuro, vaizduojančio nulaužtą Lituanicos sparną, nuolaidumu. Netrinksi būgnai, neaidi himno gaida, nepakelia šautuvų pagarbos salvei legionieriai... Galima manyti, kad to didingo paminklo likimas bus toks pat liūdnas, kaip daugelio lietuviškų apylinkių.

Lietuva šiuo metu tiesiog serga paminklų statymo epidemija — kiekvieno miestelio aikštė, pamiškė, kalnelis netrukus pasipuoš paminklu; kiekviena organizacija stengiasi įrodyti savo patriotiškumą, pastatydama kam nors paminklą. Galbūt to reikia, kad būtų apraudoti tie, kurių verkti dešimtmečiais buvo uždrausta; kad galėtų atlikti atgailą tie, kurie jaučiasi nusikaltę, bet nedrįsta prisipažinti. Pastatytas Kaune ir naujas paminklas Dariui su Girėnu, bet mums vis tiek širdis plyšta, pravažiuojant 67-tos ir California gatvės sankryžą. Šiandien niekas nei pusę žodžio neužsiminė to džiaugsmo bei pasididžiavimo, kuris prieš 60 metų plazdeno tūkstančiais trispalvių ir švietė dešimtyje tūkstančių lietuvių veidų. Skubame savo tarpe ieškoti naujų didvyrių, vertų didingų paminklų ir švenčių, bet užmirštame tuos, iš kurių, pakartojant V. Kudirkos žodžius, „turime stiprybę semtis"...

- **Prancūzijoje moterims** balsuoti teisė suteikta 1945 m. spalio 21 d.
- **1978 m. spalio** 22 d. Jonas Paulius II buvo įšventintas popiežiumi.

ŠVIESA IŠ ŠVĖKŠNOS

Ištraukos iš Kęstučio Pečkaus, PhD knygos „Alicija Rugytė"

3

Vaikystėje Alicija buvo „karšta kaip liepsna", iš savo amžiaus draugų išsiskyrė smalsumu. Broliui Jonui pradėjus lankyti, ką tik klebono Juliaus Macijausko pastangomis įsteigtą, Švėkšnos lietuvišką parapinę mokyklą, kartu su juo mokslus pradėjo ir, penkerių metų sulaukusi, Alicija. „Ir aš pamokose dalyvavau ir išmokau lietuviškai skaityti".

Švėkšnos parapinė pradžios mokykla įsikūrė 1907 metais, praėjus trejiems po lietuviškos spaudos atgavimo. Suprantamas visų švėkšniškių džiaugsmas ir pasididžiavimas sava lietuviška mokykla. Nesvarbu, kad ji medinė ir maža. Čia vaikų tautinius jausmus ugdė, pagarbą ir meilę gimtajai kalbai skiepijo mokytojai, baigę Veiverių mokytojų seminariją. Ne vienas jų buvo tautinio atgimimo žadintojų Tomo Ferdinando Žilinsko, Antano Matulevičiaus, kun. Vinco Aleksandravičiaus, kun. Pijaus Andriulio mokiniais.

Mokėsi Alicija ir namuose — lenkų, rusų, prancūzų, vokiečių kalbų, ateinančių mokytojų ji stropiai, buvo rengiama stojamiesiems egzaminams į gimnaziją. Pirmąją gimnazijos klasę baigia Liepojoje, o nuo 1914 metų rudens visa Rugių atžala Šiauliuose — Alicija ir Janina mokosi valstybinėje mergaičių, o brolis Jonas — berniukų gimnazijoje. Mokytis Alicijai nebuvo sunku. „...Nuo vaikystės labai mėgau skaityti. Perskaičiau lenkų romantikus, rusų klasikus Puškiną, Tolstojų, Gogolį, skaičiau ir Šekspyrą. Aišku, ne viską supratau. Knygų namuose buvo daug, o ką mano brolis skaitė, skaičiau ir aš".

Prasidėjo Pirmasis pasaulinis karas, užtemdęs laimingą nerūpestingą Rugių vaikų gyvenimą. Dr. J. Rugys buvo pašauktas į kariuomenę gydytoju, tačiau po kelių mėnesių paleido. „Išvažiavau su tėvais iš Švėkšnos... Sustojome Varniuose. Neskubėjo Tėvai iš Lietuvos, bet reikėjo ją palikti. Nuvykome į Mogiliovą, nuvažiavome pas mano Tėvų prietelius į dvarą... Vis dar gyvenau nerūpestingą gyvenimą, patiko man ta ilga kelionė, nes visi rūpesčiai priklausė Tėvams. Nuo karo pradžios domino mane karo eiga; mudu su broliu pasikabinę žemėlapį nusagstėme fronto liniją vėliavėlėmis. Politika ir istorija domino mane nuo ankstyvųjų jaunystės dienų. Matėme bolševikų įsigalėjimą, jų žiaurumą. 1918 m. pavasarį baigėsi mano mokslai Mogiliove. Mokiausi gerai, viskas mane domino. 1918 m. birželio pabaigoje su tėvais grįžome į Lietuvą, vėl į Švėkšną".

Ją rado nuniokotą, išniekintą. „Mobilizacijos metu daug švėkšniškių buvo pašaukta kariuomenėn, ir didelis buvo susijaudinimas Švėkšnoje jiems išvykstant. Pati Švėkšna, būdama pasienyje, tuoj atsirado karo veiksmų zonoje... Po rusų buvimo iš pakelių ir kaimo kapinėlių pranyko nemaža smutkelių ir šventųjų statulėlių. Daugelis rusų karininkų, karo metu atvykusių Lietuvon, taip buvo susižavėję tais liaudies meno kūriniais, kad užtikdami juos, išimdavo ir siųsdavo ar išsiveždavo į Rusiją".

Tuoj, sugrįžęs į Švėkšną, dr. J. Rugys kartu su grafu J. Plateriu, dr. Oželiu, kanauninku Maciejausku, J. Rupšiu, S. Serapinu ir kitais įsijungia į atkuriamąjį darbą. Žinia apie 1918 metų Vasario 16 dienos Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimą pasiekia ir Švėkšną. Darbas darbą veja, visuomeniniai dr. J. Rugio rūpesčiai užgožia šeimos reikalus. Alicija stebi, džiaugiasi, stengiasi tėvui ir jo bendraminčiams padėti. Šiuo metu, matyt, su tėvu ir Alicijos tolimesnis gyvenimo kelias buvo aptartas — „būsiu daktare!". Tačiau netikėta tėvo mirtis jaunatviškoms svajonėms

Veiklioji Alicija 1921 metais tampa Švėkšnos katalikių moterų draugijos ir jos valdybos nare. Nuo 1923 metų ji jau ateitininkė. Šiuo metu ji nutaria važiuoti į Kauną, į mokytojų seminariją. Taip buvo pasirinkta jaunimo sielas gydanti, kilnius jausmus ugdanti mokytojos profesija. Šiuo pasirinkimu ji niekada nesigailėjo. Švęsdama 50-ties pedagoginio darbo metų jubiliejų pasakys: „patiko man tas darbas, nes myliu jaunimą, kuris manęs niekada neapvylė".

„Būsiu mokytoja"

Kauno „Saulės" mergaičių mokytojų seminarija buvo pirmoji mokykla, davusi Alicijai pedagogo profesijai būtinų žinių pagrindus. Bet to jai nepakako. „1927 m., sėkmingai baigusi Mokytojų seminarijos keturis kursus, pasiryžau studijuoti universitete". Pasirinko pasaulinės ir Lietuvos istorijos, geografijos dalykus ir, žinoma, pedagogiką. „Nusistačiau būti mokytoja ir nepasigailėjau to

Švėkšnos Šv. Jokūbo parapijos bažnyčia, pastatyta 1900-1905 m.

prisiminimuose vėliau rašys A. (Bus daugiau)

PRIEŠ 60 METŲ

LEONARDAS J. ŠIMUTIS

Šiuo metu Lietuvoje prasideda svarbus sporto pasaulio įvykis — V lietuvių sportininkų žaidynės. Į jas suvažiavo mūsų sportininkai iš visos Lietuvos ir iš tolimų kraštų. Prieš 60 metų, 1935 m. liepos mėn., būrys Amerikos lietuvių sportininkų taip pat išvyko į Lietuvą dalyvauti viso pasaulio lietuvių pirmajame kongrese Kaune ir beveik tuo pat met vykstančioje sporto olimpiadoje.

Sportininkų išleistuvės įvyko liepos 24 d. Čikagoje, Southmoor viešbutyje (67 ir Stony Island g.). Iškilmingame bankete dalyvavo 400 svečių ir buvo surinkta 800 dol. aukų, kurios padėjo padengti sportininkų kelionės išlaidas. Banketo metu kalbėjo beveik visi aukotojai ir patys sportininkai. Puotoje dainavo F. E. Bartush, šokiams grojo „Metriko" orkestras.

Sportininkai, sykiu su savo „menedžeriu" Jonu Juška iš La Salle St. stoties išvyko liepos 30 d., o jau 31 d. „Normandie" laivu iš New Yorko uosto išplaukė į Europą. Jie vyko kaip „Draugo" ekskursantai. Ekskursijoje dalyvavo 26 asmenys, kurių tarpe ir dienraščio redaktorius Leonardas Šimutis, Sr. Iš 11 tuomet vykusių sportininkų, kurie 1935 metais dalyvavo olimpiadoje Kaune, tebegyvi yra keturi: Benediktas Budrikas, Kazys Šedvilas, Emma Šemaitytė ir Viktoras Yanzanaitis.

Tais pačiais — 1935 — metais liepos 28 d. Čikagoje įvyko kitas svarbus įvykis: Dariaus ir Girėno paminklo pašventinimas. Vyskupas T. Matulionis 10 val. ryte Dievo Apvaizdos parapijos bažnyčioje aukojo pontifikalines šv. Mišias, o kun. P. V. Strakauskas pasakė įspūdingą pamokslą. Parapijos vargonininko muz. Kosto Sabonio vadovaujamas, choras giedojo Mišių metu. Bažnyčia seselių kazimieriečių rūpesčiu buvo išpuošta gėlėmis, Lietuvos ir Amerikos vėliavomis. Pamaldose dalyvavo žuvusiųjų lakūnų giminės ir Lietuvos konsulas Antanas Kalvaitis.

„Draugo" vyriausias redaktorius Leonardas Šimutis taip rašė apie paminklo pašventinimą „Lietuvos ryte" (1935.VIII.10):

„Pats paminklo atidarymas įvyko 3 val. p.p., tačiau jau 2 val. didžiulis Marquette parkas buvo pilnutėlis žmonių. 3 val. trys patrankų šūviai paskelbė iškilmių pradžią: po to pro estradą ir paminklą praėjo Amerikos legiono dalys su vėliavomis ir orkestrais. Sugrojus Amerikos himną, Lietuvos himnas buvo sugiedotas jungtinio parapijų choro, orkestrui pritariant. Po to J. E. vysk. Matulionis, kunigams asistuojant, paminklą pašventino.

Dvi jaunos lietuvaitės, viena pasipuošusi Lietuvos, kita Amerikos spalvomis, prie paminklo sudėjo vainikus, kaip tų dviejų šalių pagarbos ženklą.

Iškilmių efektingumą padidino lėktuvai, kurie, Dariaus ir Girėno draugų valdomi, skraidė virš paminklo ir barstė gėles. Į padangę paleistos raketos, sprogdamos pabėrė daugybę Lietuvos ir Amerikos vėliavėlių.

Čikagos lietuvių parapijų jungtinis choras, prof. Pociaus vedamas, sugiedojo „Vytauto maršą" ir keletą dainų. Labai malonų įspūdį padarė tautiškais rūbais apsirėdžiusių jaunų lietuvaičių eisena, kurioms už tai buvo suteikta garbės vieta prie paminklo.

Po paminklo pašventinimo pasakė kalbas J.E. vysk. Matulionis, paminklo komiteto pirm. R. A. Vasalle, kuris perdavė paminklą Čikagos miestui. Miesto vardu kalbėjo O'Brien, be to, adv. Kal, Lietuvos konsulas Kalvaitis, Lietuvių Romos Katalikų Amerikoje pirmininkas ir „Draugo" redaktorius Leonardas Šimutis ir daug kitų. L. Šimutis, baigdamas savo kalbą, pasakė gyvu žodžiu apsakysiąs Lietuvoje šitą gražų kultūros darbą.

Iškilmės buvo baigtos tik vėlai vakare. Puikiai iliuminuotas paminklas nakties tamsoj davė nuostabų vaizdą. Tą dieną visų Čikagos lietuvių namai buvo papuošti tautinėmis vėliavomis. Iškilmėse jų dalyvavo per 60,000.

Paminklo autorius yra lietuvis architektas Kazys B. Koncevičius".

Kaip minėta straipsnio pradžioje, pirmasis viso pasaulio lietuvių kongresas įvyko Kaune 1935 m. rugpjūčio 11-17 d. „Draugo" vyr. redaktorius dalyvavo kongrese kaip Amerikos lietuvių katalikų atstovas. Liepos 17 d. Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje buvo Katalikų federacijos ir Katalikų susivienijimo Čikagos apskričių iniciatyva suruoštos L. Šimučiui išleistuvės. Programai vadovavo dr. Antanas Rakauskas. Liepos 29 d. L. Šimutis traukiniu iš Čikagos išvyko sykiu su adv. Juozu Grišiu, kuris atstovavo lietuvių advokatų sąjungos centrui pirmajame pasaulio lietuvių kongrese Kaune. Liepos 30 d. L. Šimutis dalyvavo Katalikų federacijos tarybos susirinkime Šv. M. Marijos Apreiškimo parapijos salėje, Brooklyn, NY, o liepos 31 d. „Normandie" laivu su „Draugo" ekskursija, kuriai L. Šimutis vadovavo, iškeliavo į Kauną, į pirmąjį viso pasaulio lietuvių kongresą.

Kiekvieną vasarą dabar laisvoje Lietuvoje vyksta daug suvažiavimų, kongresų ir šiaip daug žmonių į ten keliauja (tik ne laivais, o greitais lėktuvais). Verta prisiminti, kad prieš 60 metų lietuviai iš Amerikos taip pat skubėjo į laisvą tėvynę ir stengėsi dalyvauti jos kultūriniame gyvenime.

Dariaus Girėno paminklo šventinimo iškilmės 1935 m. liepos 28 d. Marquette parke. Dalyvavo apie 15,000 žmonių.

Nuotr. **Angelės Šimutienės**

Viktoras ir Vida Puodžiūnai.

PAPARČIO ŽIEDAS VIDAI IR VIKTORUI

Lietuvoje iki šiol gyvas paprotys Joninių naktį ieškoti paparčio žiedo. Tačiau ne visiems žydintį papartį pavyksta pamatyti, ne kiekvienas žiedą gali rasti, nes žiedas stebuklingas. Jis pražysta tik vieną kartą gyvenime. Jis pražysta tik dviem ir tik dviese gali jį nuskinti. Tokį žiedą rado ir saugoja Vida ir Viktoras, dabar jau Puodžiūnai.

Šių metų balandžio 22 d. Baltimorės lietuvių Šv. Alfonso bažnyčioje Dievo akivaizdoje, o taip pat stebint daugybei susirinkusių svečių, meilės ir ištikimybės priesaiką vienas kitam davė Vida Vodopalaitė ir Viktoras Puodžiūnas.

Būdama toli nuo Lietuvos ir gavusi tėvišką globą Vodopalų šeimoje, turėjau galimybę stebėti vestuvių ruošą nuo pat pradžios. Šiai šventei jie ruošėsi nuoširdžiai ir rūpestingai. Nuo pat pirmos dienos žavėjausi šiuose namuose lietuvybe, kokios dar ir Lietuvoj reikėtų paieškoti.

Iškilmės Baltimorės bažnyčioje savo žavesiu apstulbino — mano akys prie tokio ceremonijų iškilmingumo nėra pripratusios. Prieš šv. Mišias visiems susirinkusiems buvo išdalintas, pačios Vidos kruopščiai ir stilingai paruoštas, šv. Mišių ir vedybų ceremonialo mišiolėlis. Į pilnutėlę svečių Baltimorės Šv. Alfonso bažnyčią, pro Čikagos šokių grupių „Viltis" ir „Grandis" šokėjų sudarytus tautiškų juostų vartus pirmiausiai jėjo septynios poros: Audra Venclovaitė (Seattle) ir Tadas Stropus (Čikaga), Rita Gvildytė (New York) ir Jonas Gražys (Čikaga), Christine Delamater (Washington) ir Vytas Špokas (Čikaga), Tamara Ashworth (Cleveland) ir Tomas Prapuolenis (Čikaga), Dana Penčylaitė (Čikaga) ir Edvardas Glavinskas (Čikaga) Connie Baker (St. Louis) ir Jonas Prapuolenis (Čikaga), Živilė Tomkutė (Los Angeles) ir Gintas Šlapkauskas (Čikaga). Po to pasirodė pirmoji pora — Vidos sesuo Ada Vodopalaitė ir Viktoro brolis Stepas Puodžiūnas. Jaunąjį ir jaunąją prie altoriaus atlydėjo jų tėvai.

Tai nuostabi tradicija, kada ir motina, ir tėvas palydi savo vaikus į naują gyvenimą.

Šv. Mišias aukojo visų labai mylimas ir didžiai gerbiamas ne tik Amerikoje, bet ir Lietuvoje, kun. Antanas Saulaitis, SJ, ir Baltimorės lietuvių klebonas kun. Kazimieras Pugevičius. Už širdies griebiančiai, jautriai giedojo Rima, Marius ir dr. Audrius Polikaičiai, o sol. Nerijos Kasparienės sugiedotos giesmės daugelį sujaudino iki ašarų. Sumainius aukso žiedus, jaunieji buvo surišti visam gyvenimui Vidos mamytės specialiai Vidai ir Viktorui išausta juosta.

Vestuvinė puota vyko Baltimorės Lietuvių namuose. Į labai skoningai Vidos mamytės ir pusseserės Danguolės išpuoštą salę prigužėjo beveik 300 svečių iš įvairių miestų ir pasaulio vietų. Sveikinti Vidos ir Viktoro atvyko giminės, draugai ir pažįstami iš Čikagos, Toronto, Los Angeles, Bostono, Clevelando, San Francisco, Colorado, Floridos, o taip pat iš Anglijos, Lietuvos, Vengrijos ir žinoma iš Washingtono. Pusę salės užpildė jaunimas, nes, kaip ponų Damušių sveikinime buvo išreikšta, „Dainavos" stovykla suvedė Vidą ir Viktorą, o jie dar išplėtė savo draugų ratą per sportą, stovyklas, Jaunimo kongresus nuo Australijos iki Lietuvos.

Kviesliui Arui Nausėdai pakvietus svečius sėsti prie stalų, įžygiavus jaunųjų pulkui ir tėveliams pasitikus jaunuosius pagal tradiciją su duona ir druska, prasidėjo vaišės. Visi vaišinosi Baltimorės Lietuvių namų šeimininkės Aldonos Budienės ir jos pagalbininkių pagamintais skaniais valgiais. Puotos eigai sėkmingai vadovavo pranešėjas Karis Petrulis.

Pabroliams į salę įnešus kraičio skrynią, jaunamartė Vida traukė iš jos dovanas. O dovanos — pačios Vidos išaustos juostos viena už kitą gražesnės! O ir jų priaudusi Vida buvo neapsakomą daugybę. Juostomis apdovanoti buvo ne tik jaunųjų tėveliai, artimieji ir garbingiausi svečiai, bet ir visos puotoje dalyvavusios viešnios.

Jaudinantis ir įspūdingas momentas buvo, kai jaunoji, kartu su savo draugėmis iš Čikagos tautinių šokių grupės „Viltis" pašoko savo atsisveikinimo šokį „Sadutę". Prie „Rezginėlės" prisidėjo ir keletas „Grandies" šokėjų iš Čikagos. Šiame šokyje jaunimas surezgė Vidą ir Viktorą į neišskiriamą porą. Po šių šokių pirmas Vidos ir Viktoro valsas...

Pasinėrė jaunieji į juodviejų pirmojo šokio sūkurį. Skambant S. Gylio ansamblio muzikai, visiems dainuojant ir linguojant, tvirtai ir kartu lengvai sukosi Viktoras, grakščiai šoko Vida. Prie šių šokių sūkurio prisidėjo tėveliai ir visi svečiai. Įpusėjus puotai, Vida atsisveikino su jaunosios nuometu, kurį rišo mylimiausia Vidos teta Nijolė, o taip pat ir su rūtų vainikėliu, kurį Vida išmainė į Viktoro padovanotą aukso žiedą. O puota vis tęsėsi, tęsėsi... Visi valgė, gėrė, šoko, dainavo.

Dievas suvedė dvi nuostabias Amerikoje gyvenančias ir lietuviškas tradicijas puoselėjančias Vodopalų ir Puodžiūnų šeimas į vieną didelę lietuvišką šeimą. Dievas sujungė Vidą ir Viktorą, abudu mokslą baigusius, abudu lietuviškai kalbančius, kuriuos ir man teko pažinti ir kartu jų laime pasidalinti.

Raimonda Bojazinskytė

PAMINĖTOS VYSK. M. VALANČIAUS MIRTIES METINĖS

Gegužės 27 d. šv. Mišių auka Kauno arkikatedroje bazilikoje buvo paminėtos vyskupo Motiejaus Valančiaus 120-osios mirties metinės ir Kauno tarpdiecezinės kunigų seminarijos mokslo metų pabaiga. Šv. Mišias koncelebravo Kauno vyskupas augziliaras S. Tamkevičius, Lietuvos ir Latvijos jėzuitų provincijos vyresnysis kun. J. Boruta, SJ, seminarijos rektorius mons. Pr. Tamulevičius, vicerektorius A. Jagelavičius, Teologijos fakulteto dekanas kun. V. Vaičiūnas, arkivyskupijos kancleris kun. R. Norvila, seminarijos dėstytojai kunigai.

Per šv. Mišias Kauno tarpdiecezinės kunigų seminarijos vicerektorius kun. Artūras Jagelavičius apžvelgė vyskupo Motiejaus Valančiaus nuopelnus Lietuvos Katalikų Bažnyčiai ir tautai, apibūdino vyskupą kaip drąsų katalikų tikėjimo gynėją, tvirtą kovotoją už blaivią Lietuvą, ryžtingą vyskupijos reikalų tvarkytoją, pabrėžė jo beletristinį talentą. Vyskupas Sigitas Tamkevičius kvietė šv. Mišių dalyvius melstis už tuos, „kurie, pasirinkę dvasininko kelią, šiais metais laukia šventimų", „kurie savo šventu pavyzdžiu šviesis kitiems".

Po šv. Mišių Kauno tarpdiecezinės kunigų seminarijos didžiojoje salėje įvyko vyskupo Motiejaus Valančiaus 120-osioms mirties metinėms paminėti skirta konferencija, kurią surengė Lietuvių katalikų mokslo akademija, Kauno Katalikų teologijos fakultetas prie Vytauto Didžiojo universiteto ir Tarpdiecezinė kunigų seminarija.

Kun. dr. J. Boruta, SJ, savo pranešime „Vyskupas M. Valančius — ganytojas" išsamiai aptarė vyskupo pastoracinę veiklą. Kaip demokratas, M. Valančius, prelegento žodžiais, rūpinosi įvairių tautų tikinčiaisiais, o mokyklų steigimu, blaivystės idėjų platinimu bei savo literatūrine veikla ugdė liaudyje bendrą kultūros supratimą. Lygindamas Muravjovo represijų laikus su nūdiena, kun. J. Boruta pabrėžė, jog vyskupo M. Valančiaus pavyzdys galėtų pasiūlyti atsakymus ir į šių dienų aktualijas, nurodyti gaires Bažnyčios ir tikėjimo santykiui su tauta ir lietuviškumu.

Profesorius V. Merkys apžvelgė kun. A. Aleknos, kun. J. Stakausko, kun. P. Puzaro, V. Biržiškos, M. Lukšienės ir kitų autorių straipsnius, studijas ir biografijas, padedančias geriau suprasti vyskupo M. Valančiaus asmenį „kaip itin reikšmingą XIX amžiaus Lietuvos istorijos subjektą".

Konferencijos metu savo kūrybą skaitė poetas J. Ardzijauskas, autentiškas žemaitiškas giesmes giedojo Šv. Antano kolegijos folkloro ansamblis iš Kretingos.

Lietuvos Knygnešys Vytauto Didžiojo Karo muziejaus sodelyje Kaune.

Nuotr. **Prano Abelkio**

American Travel Service siūlo:

* Septynių dienų kelionę Norway laivu sutikti '96 Naujus Metus Karibų jūroje. Pilną kainą, įskaitant skrydžius iš įvairių miestų $1,350.00
Registruotis iki liepos 25 d.

* Pigiausias kainas skrydžiams į Lietuvą, Europą ir kitus pasaulio kraštus;

* Pigiausias kainas skrydžiams iš Lietuvos į įvairius JAV miestus;

* Pigiausius ir patogiausius skrydžius į įvairius miestus JAV ir Kanadoje;

* Profesionalų ir sąžiningą patarnavimą, planuojant Jūsų keliones laivu ar atostogas įvairiuose kurortuose Meksikoje, Karibų salose ir Europoje.

.....

Dėl kainų ir smulkesnės informacijos prašome kreiptis į mūsų raštinę.

American Travel Service
9439 S. Kedzie Evergreen Park, IL 60805-2325
Tel.: 708-422-3000, Tel.: 800-422-3190
FAX 708-422-3163

JAV LB KRAŠTO VALDYBOS SOCIALINIŲ REIKALŲ TARYBA
2711 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629
312/476-2655 • Fax 312-436-6909

REMONTAI IR KONTRAKTORIAI

Vasaros metu darome daug pataisymų, pagerinimų namuose. Ne visi sugeba patys tai padaryti, todėl kreipiasi į kontraktorius ir juos samdo atlikti įvairius darbus namuose ar jų aplinkoje. Samdant darbininkus — kontraktorius, namų savininkams, labai svarbu žinoti jų patikimumą: ar jais galima pasitikėti, ar jie moka savo darbą, ar neužsiprašo per daug atlyginimo. Darant visokius namų pataisymus, žinome, kad savo aplinkoje turėsime trukdymų normaliai dienos eigai — kasdieniniam gyvenimui.

Nuo pasirinktų darbininkų tas trukdymas gali pavirsti slogučiu — kankinančiu rūpesčiu, arba gali būti tik nedidelis kupstelis, pakeliui į jūsų gražiai sutvarkytus ir atnaujintus namus. Įvairūs valdžios patarėjai, siūlo šiuos patarimus, renkantis ir samdant darbininkus.

Vienas geriausių ir patikimiausių metodų rasti gerą kontraktorių yra gauti rekomendaciją iš savo pažįstamų. Jie pasakys, ar tie darbininkai gerai atliko jiems patikėtus darbus ar ne, ar jie labai brangūs, ar jie patikimi ir t.t. Kitas būdas yra ieškoti kontraktoriaus laikraščių skelbimuose arba telefono knygoje. Tačiau specialistai įspėja: „Nespręskite apie kontraktorių iš jo skelbimo didumo telefono knygoje". Didesni remontai, kur reikia daugiau specialistų, reikalauja „general contractors", — tai būtų lyg remontų tvarkytojas, kuris prižiūrėtų kitų specialistų, pvz., elektrikų, mūrininkų ir kitokių namų darbų specialistų darbus. Mažesniems remontams užtenka vieno kontraktoriaus.

Kai jūs nusprendžiate ką norite remontuoti, gaukite pasiūlas iš daugiau negu vieno kontraktoriaus. Trys yra geras skaičius. Gavus pasiūlymus iš kontraktorių, reikia pasirinkti, kas remontuos jūsų namus. Kontraktoriaus patirtis, vardas ir nuosaikumas darbe turėtų būti lygiai tiek svarbu, kaip ir kaina. Prašykite kontraktoriaus atliktų darbų pavyzdžių. Paprastai geri kontraktoriai duoda 3 rekomendacijas — tris adresus žmonių — namų savininkų, buvusių klientų, kad galėtumėte atsiklausti apie atlikto darbo kokybę ir kontraktoriaus patikimumą.

Geros buvusių klientų rekomendacijos yra dar ne viskas. Namų savininkai turi būti tikri, kad kontraktoriai turi apdraudą ir „workmens compensation". Kontraktorius turi turėti apdraudos pažymėjimą (a certificate of insurance) ir nevengti jo parodyti. Jei pasamdote kontraktorių, kuris neturi apdraudos, vadinasi, jūs esate atsakingas už visus sužeidimus ar nuostolius, kurie gali atsitikti darbo metu.

Kai kuriuos pataisymus darant, reikia turėti leidimą. Paskambinkite vietiniam „building department", kad žinotumėte, ar leidimas yra reikalingas, ir žiūrėkite, kad kontraktorius tokį leidimą turėtų. Taip pat pasiteiraukite, ar reikalinga, kad kontraktorius turėtų garantiją (be bonded). Paskambinkite savo apylinkės Better Business Bureau ir gal net apylinkės prekybininkams, iš kurių kontraktorius perka medžiagas, ir sužinokite, ar jis laiku apmoka savo sąskaitas.

Kai nusprendžiate, ką samdysite, turite pasirašyti sutartį. Paprastai kontraktorius tą sutartį surašo ir jums duoda pasirašyti. Sutartyje yra pagrindinė informacija, vieta, kur darbas bus atliekamas, būsimo remonto aprašymas, kaina ir mokėjimo tvarka. Sutartyje turi būti įrašyta, kas atsakingas už „building permits", kas kvies inspektorių, kokią garantiją turės, kas išvalys šiukšles, kada darbas prasidės ir pasibaigs. Yra įprasta, kad klientas užmokės nuo 10% iki 50% sutartos kainos iš anksto. Jei reikalaujama daugiau negu 50%, būkite atsargūs.

Ko turite tikėtis ir reikalauti? Darbas prasideda. Jūs esate klientas. Darbas turi vykti pagal jūsų pageidavimus. Bet taip pat jūs turite suprasti, kad kai kurie darbai negali būti atlikti laiku, jei, pvz., oras yra blogas, jei kontraktorius negauna laiku medžiagos ir t.t. Tai yra dalykai, kurių kontraktorius negali kontroliuoti. Namo savininkas turi kontraktoriui padėti, kad darbovietė būtų saugi.

„The Occupation Safety and Health Administration" reikalauja, kad kontraktoriai turėtų vietas, kuriomis naudojasi tik darbininkai (controlled access zones). Tai reiškia, kad nei jūs, nei vaikai ar svečiai-lankytojai tose vietose negali būti.

Ne viskas šitas gali jums visiems būti reikalinga. Mažiems pataisymams, kai samdote vieną darbininką, nereikia visų tų atsargos priemonių. Tačiau pravartu žinoti, ko jūs turite darbininkų klausti, ko reikalauti ir ko iš jų tikėtis. Darant visokius namų pataisymus, būkite apdairūs ir atsargūs, kad viskas būtų atliekama gerai, sąžiningai ir atsargiai, kitaip galite, užuot gražių, pataisytų namų, turėti daug nemalonumų ir net didelių nuostolių.

Naudotasi medžiaga iš „Chicago Tribune" (1995.7.5). „Get good ratings for your home improvement" by David Griffels).

SENA ISTORIJA

Vyresnieji, dažnai gyvendami vieni, išsiilgę žmonių, nori pasikalbėti, be to, daugumas išaugę ir gyvenę tuo metu, kai visokių suktybių dar nebuvo tiek daug, pasitiki visais ir yra lengvai įtikinami. Tam yra daug pavyzdžių. Čia tik keletas.

Michigano valstijos miestelyje gyvenanti našlė neteko daugiau kaip 40,000 dolerių, kuriuos iš jos išviliojo telefoninis apgavikas. Ji tikinti, ir išauklėta tikėti, kad žmonės daugiausia yra teisingi. Ir taip ji pasitikėjo telefonuojančiu saldžiakalbiu pardavėju, kuris jai įpiršo pirkti ir investuoti į daugybę nieknieekių. Ji daug prarado, pirkdama juos, bet dar daugiau pinigų iš jos išviliojo apgavikai, kurie žadėjo atgauti jos prarastus pinigus tariamose investicijose.

Ji, 68 metų pensininkė, prisipažino, kad jaučiasi lyg jai kas odą būtų nunėręs. Ir ilgai neprasitarė apie tai savo suaugusiems vaikams, nes gėdinosi.

Nedaug kas nukenčia tiek, kiek nukentėjo ši moteriškė, bet milijonai vyresniųjų amerikiečių žino, ką reiškia būti „medžiojamiems visokiausių pardavėjų".

Vyresnieji apgavikų yra laikomi pasiturinčiais, nes daugelis jų turi santaupų, jau išmokėtus namus ir gyvybės apdraudą. Be to, jie yra vieniši ir labiau pasitikintys žmonėmis, negu ciniškai nusiteikusi jaunesnioji karta. Vyresnieji yra linkę rūpintis procentais: aukšti procentai pranašauja infliaciją, ėda jų santaupas, o žemi procentai reiškia, kad taupymo lakštai (certificates of deposit) atneš mažai pelno. Visa tai padaro, kad jie tampa taikiniais žmonėms, norintiems jiems parduoti įvairiausius dalykus: pvz., didesnius procentus, TV kabelį, neaiškios sudėties metalus, žemę, kur joje randama aukso, „mutual fund shares" ir apriboą partnerystę įvairiose vietose, žadančią aukso kalnus.

Ir dar vienas dalykas: vyresniesiems yra sunkiau atsigauti po apgavystės, ar imantis teisinių priemonių, ar bandant uždarbiu papildyti savo finansus, ar kreipiantis į vaikus, kurie gali įžiūrėti tėvų nesėkmėje įrodymą, kad jie jau negali padaryti tinkamo sprendimo, arba net senėjimo silpnumą matyti.

Advokatai, kurie rūpinasi vyresniaisiais, sako, kad dažnai labai sunku vyresniesiems prisipažinti, kad jie buvo išnaudoti, nes tai yra pažeminantis dalykas. Surasti aukas apgavikams visai nesunku, nes lengva kontaktuoti vyresnio amžiaus žmones per jų ZIP „Codes", ar pensijon išėjusių sąrašus. Kartais juos apstato tariami draugai, pvz., jauni žmonės, kurie pasisiūlo prie jų durų atnešti pirkinius, ar vyresni, kurie yra įsimaišę į bažnytines — parapijines organizacijas specialiai tam reikalui. Net ir patikimi verslo žmonės kartais gali būti apgavikai. Vyresnieji galvoja, kad verslininkai yra teisingi, bet kartais taip nėra, pasitebi atstovai iš „North American Securities Administrators Associatin", kurie seka investicijų apgavystes.

Žinoma, bet koks investavimas bet kurio amžiaus žmogui gali nepavykti. Jei jūs netenkate savo santaupų, investuodami, kai esate 30 metų, jums dar yra 35 metai „atsigauti", prieš išeinant į pensiją. Bet, jei jūs prarandate savo santaupas, blogai investuodami, kai esate 65 metų, jums gali tekti dirbti ir skursti iki amžiaus galo.

Vyresnieji yra taikiniai ir įvairiems religiniams kultams, kurių daugelis „žydi" senelių namuose ar vietovėse, kur gyvena susibūrę daug vyresniųjų. Įvairūs kultai gerai moka išnaudoti žmonių vienišumą, kai jie gyvena toli nuo artimųjų, moka įtikinti atiduoti jiems savo turtą. Psichologė ir kultų žinovė iš Berkeley CA, sako, kad prieš 25 metus žmonės jai skambindavo, kad jų vaikai, buvo kažkokio kulto suvilioti, o dabar, paskutinių 5 metų laikotarpyje, skambina suaugę vaikai, nes koks kultas suviliojo jų motiną ar močiutę. Apgavystės, pasiekiančios vyresniuosius per paštą ar telefoną, yra labai rafinuotos. Kartais apgavystė yra pradedama kokiu kryžiažodžiu, ar varžybomis, žadančiomis įvairias dovanas. Kartais koks pardavėjas „užduseš" su girdimais „biržos" garsais, telefonu siūlo įkyriai kokią populiarią prekę, ar „stock", kuris yra per geras, kad atsisakytum. Vienas vyras, didelės parduotuvės tarnautojas, išėjęs pensijon ir dabar esąs 80 metų, buvo apgautas pardavėjo, kuris ragino jį investuoti į TV kabelį. Prieš kiek laiko, tas pat pardavėjas, siūlė jam investuoti į „cellular" telefono bendrovę ir jis gailėjosi to nepadaręs. Dabar, kai jam pasiūlė investuoti į bevielio kabelio kažkokią firmą, jis tuo pardavėju pasitikėjo, ir per pasiuntinį (tai jau ženklas, kad vyksta apgavystė) pasiuntė 6,400 dol. „cashiers" čekį. Tai įvyko prieš porą metų. Iki šiol tas žmogus nieko negirdėjo nei iš pardavėjo, nei iš investuotos bendrovės, o tik gauna daugybę „telemarketing" reklamų.

Investitoriai sako, kad „telemarketers" parduoda vienas kitam lengvatikių sąrašus, kurie jau nukentėję, bet galvoja, kad ir ateityje jie darys netinkamus investavimus, ar kitais būdais rizikuos savo pinigais. Šių metų sausio mėnesį, vienas iš investavimų apgavikų Denver, CO, buvo nuteistas 4 metus kalėjimo ir priteistas, kad jis turi atmokėti 98,000 dolerių žmonėms, kuriuos apgavo, neteisingai parduodamas investavimo popierius. Šis apgavikas įsijungdavo į įvairias bažnytines organizacijas. Jo aukomis tapo pensijon išėjęs liuteronų pastorius ir keletas vyresnio amžiaus parapijiečių. Jis mokėjo įtikinti parapijiečius, jis atsiklaupęs melsdavosi, kad parapijiečių investavimai pasisektų, pats visą laiką žinodamas, kad juos apgauna.

Taip pat nereikia pamiršti ir būti atsargiems su įvairiais kultais. Vyresniųjų žmonių, įsijungiančių į įvairius kultus, skaičius kasdien auga. Kultų verbuotojai yra labai gerai paruošti ir gudrūs, jie įjungia vyresniuosius, remdamiesi jų vienišumu. Kartais verbuotojai šiek tiek padeda vyresniesiems, pvz., nupjauna žolę, suneša maisto pirkinius, kad vyresnieji, atsidėkodami nueitų į jų susirinkimą. Kartais jie siūlo įvairius kursus, pvz., kaip geriau tvarkyti savo pinigus ir panašiai. Tie kursai prasideda nebrangiai, o vėliau daug kainuoja.

Mes esame linkę kaltinti aukas, kad nesupranta ar lengvai pasiduoda vilionėms, bet to neturėtumėme daryti. Kitą kartą apgaviko auka, o apgavikai yra labai gudrūs ir apsukrūs, galime būti mes patys ar mūsų artimieji.

Naudotasi medžiaga iš „Chicago Tribune" (Your Money 1995.7.11).

Aldona Šmulkštienė ir **Birutė Jasaitienė**

KANADOJĖ STEIGIAMA LIETUVOS AMBASADA

1995 m. liepos 19 d. Lietuvos vyriausybė priėmė nutarimą steigti Kanados sostinėje Ottavoje Lietuvos ambasadą. Tai labai reikšmingas žingsnis, toliau plėtojant dvišalius Kanados - Lietuvos tarpvalstybinius santykius. Žinant nuoširdžią ir nesvyruojančią prasmišką Kanados poziciją Lietuvos nepriklausomybės klausimu, Kanados politinį ir ekonominį vaidmenį pasaulyje, nuolatinį Kanados lietuvių politinį ir kultūrinį veikimą, galima teigti, kad, nors ir vėlyvokas, bet ambasados įsteigimas dar labiau sustiprins Lietuvos diplomatinį veikimą Šiaurės Amerikoje.

Lietuvos Respublikos prezidento A. Brazausko dekretu buvau paskirtas Lietuvos ambasadoriumi Kanadoje ir š.m. birželio 14 d. įteikiau skiriamuosius raštus Kanados generalgubernatoriui Romeo La Blanc. Įspūdingoje raštų įteikimo ceremonijoje dalyvavo ir Kanados lietuvių organizacijų atstovai, KLB pirmininkas Algirdas Vaičiūnas, Lietuvos garbės generalinis konsulas Kanadoje Haris Lapas. Nuo tos dienos diplomatiniai santykiai su Kanada yra palaikomi per Lietuvos ambasadą Vašingtone.

Tačiau diplomatinė veikla yra kur kas efektyvesnė, kai ambasada veikia tos šalies sostinėje, todėl ir nutarta turėti atskirą ambasadą Ottavoje, su ambasadoriumi, kuris reziduos Vašingtone. Mums suprantamas kai kurių Kanados lietuvių nusivylimas, kad Lietuva Kanadoje kol kas neturės „atskiro", tik Ottavoje reziduojančio, ambasadoriaus, tačiau stengsiuosi šiuo laikotarpiu skirti reikiamą dėmesį ir Kanados-Lietuvos santykių plėtojimui, taip pat nuoširdžiai bendradarbiauti visais mums svarbiais klausimais su Kanados lietuviais. Dabar svarbiausias darbas - įsteigti pačią ambasadą Ottavoje.

Kodėl pasirinkta tokia ambasados struktūra? Visų pirma reikia paaiškinti, kad diplomatiniuose santykiuose valstybės daugiausia vadovaujasi perіteto principu. Mat Kanados ambasadorius Lietuvai JE Michael Philipps reziduoja Švedijos sostinėje Stokholme, o Latvijos sostinėje Rygoje veikia Kanados ambasada visoms trims Baltijos valstybėms. Jai vadovauja Kanados laikinasis reikalų patikėtinis Nicholas H.R. Etheridge. Tai, kad Lietuvos ambasadorius Vašingtone yra ne kas kita, kaip diplomatinio atstovavimo pariteto išlaikymas.

Paprastai nedidelės valstybės akredituoja ambasadorius vienoje iš sostinių, o po to paskiria juos ambasadoriais ir į kaimynines valstybes pirmiausia finansų taupymo sumetimais. Lietuvai išgyvenant sunkų ekonominių reformų laikotarpį ir buvo nuspręsta, kad Kanadoje bus Lietuvos ambasada, o jos vadovas gyvens Vašingtone. Kadangi už atstovavimą dar ir kitoje valstybėje ambasadoriui papildoma alga ar kokie nors piniginiai priedai nemokami, taip bus sutaupytos valstybės lėšos.

Be to, reikia paaiškinti, kad Lietuvos ambasada Vašingtone jau metai kaip tapusi bazine ryšio bei informacijos ambasada visai Šiaurės Amerikai. Joje sukaupta ekonominė informacija apie Lietuvą, kuri platinama visai Š. Amerikai, iš kurios nedžiagą gaus ir Kanados valstybinės bei privačios institucijos. Kompiuteriniu paštu Lietuvos ambasada vienu kanalu kasdien gauna visą politinę, ekonominę informaciją iš Vilniaus ir išplatina ją kompiuteriniu ryšiu bei faksais Lietuvos generaliniam konsului New Yorke, Lietuvos garbės konsulatams JAV ir Kanadoje, ELTos medžiagą JAV ir Kanados lietuvių laikraščiams ir radijo stotims, platinama savaitinė Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos (toliau - URM) paruošta politinių žinių santrauka „News file" valstybinėms institucijoms. Taip buvo sutaupyta daug lėšų, nes iki tol žinios iš Vilniaus ėjo per Atlantą į visas Lietuvos įstaigas kiekvienai atskirai.

Lietuvos URM nuomone, lengviausias ir paprasčiausias kelias įkurti Lietuvos ambasadą Kanadoje per aktyviai veikiančią Lietuvos ambasadą Vašingtone yra taip pat suprantamas: lengvas telefoninis ryšys, geografinis artumas, ekonominis bendrumas (NAFTA sutartis), infrastruktūrų panašumus, galų gale ambasados darbuotojų patirtis Š. Amerikoje ir nulėmė tokį apsisprendimą. Lietuvos ambasados Vašingtone darbuotojams pavesta rūpintis patalpų Lietuvos ambasadai Ottavoje suradimu, jos veiklos pradėjimu. Galimas dalykas, kad darbui į Kanadą bus paskirtas diplomatas, iki šiol dirbęs Lietuvos ambasadoje Vašingtone, kuris, kaip įprasta diplomatinėje praktikoje, Lietuvos ambasadoriui nesant Ottavoje, eis Lietuvos laikinojo reikalų patikėtinio pareigas.

Lietuvos diplomatinė tarnyba visuomet glaudžiai bendradarbiavo su vietos lietuvių organizacijomis, jų vadovais, su dėkingumu priimdama jų pagalbą, žinias ir patarimus. Lietuvos ambasada Kanadoje be pagrindinio politinio ir ekonominio Lietuvos atstovavimo Kanadoje, taip pat skirs daug dėmesio ryšiams ir bendradarbiavimui su Kanados lietuviais, tiek daug nuveikusiais Lietuvos laisvės bylos labui, plėtojusiais lietuvių tautos kultūrą ir ją atstovavusiais Kanadoje. Jūsų geras žodis, patarimas, konsultacijos ir bet kokia parama Lietuvos ambasadai Ottavoje bus mielai laukiama ir su dėkingumu priimama. Bendru darbu mes tikrai pagilinsime ir išplėtosime jau ir dabar esančius gerus dvišalius Kanados-Lietuvos santykius, ekonominį ir kultūrinį bendradarbiavimą, kad kuo daugiau galėtume prisidėti prie Lietuvos ekonominio ir kultūrinio suklestėjimo dabartiniu tokiu nelengvu mūsų senai-jaunai valstybei reformų laikotarpiu.

Visi norime nepriklausomos, ekonomiškai stiprios, demokratinės Lietuvos Respublikos, kaip sudėtinės Vakarų Europos demokratinių šalių bendrijos narės, sukūrimo. Norime tai padaryti kuo greičiau, o kol kas, atrodo, taip lėtai tvarkomės ir einame pirmyn. Kai kas jau nusiminė ir moja ranka, kai kas keikia naujoves, bet kurios politinės pakraipos Lietuvos vyriausybes, jų potvarkius, Seimo įstatymus, prie kurių reikia priprasti, o jau visų pirmiausia jų laikytis, kai kas nusivylė net pačia Lietuva.

Galima nusivilti vienu kitu politiku, partija, struktūra, reformos dalimi arba jos rezultatu, galima nusivilti valdininku ar blogai tvarkomu banku. Tačiau negalima nusivilti Lietuva. Niekas net iš mūsų kaimynų per metus kitus, kurie buvo istorijos paskirti radikalioms reformoms, labai toli nenubėgo. Sunkus metas, ką ir besakyti — nėra net vadovėlio, kaip pereiti iš suvalstybinto ūkio į privatų, patiriant kuo mažiausius nuostolius. Klaidos tad yra neišvengiamos, o greičiau natūralios - juk iki tol lietuviai patys ilgai negalėjo mokytis valdyti valstybę, kuri buvo po svetimųjų padu. Tačiau turime retą ir unikalią, pačią aukščiausią dvasinę palaimą - dalyvauti Lietuvos valstybės atkūrime ir stiprinime. Todėl nelaikas nusivilti, o kantriai dirbti ir kilti kartu su pakilsiančia į visų mūsų bendrai išsvajotą aukštį tiek daug negandų ir nelaimių patyrusia lietuvių tautos gimtine ir tėvyne - Lietuva.

Dr. Alfonsas Eidintas
Lietuvos Respublikos Nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius JAV ir Kanadoje

---

• **JAV Respublikonų** partija buvo įkurta 1854 m. liepos 6 d. įvykusiame suvažiavime Ripon, Wis.

Atlanta
IMPORT-EXPORT Inc.
GREITAI
SAUGIAI
IR LAIKU
PRISTATOME SIUNTINIUS
LIETUVOJE, LATVIJOJE,
ESTIJOJE, RUSIJOJE,
UKRAINOJE IR BALTARUSIJOJE
2719 West 71 Street,
Chicago, IL 60629
(800)775-SEND
(312)434-2121

AMTA
AMERICAN TRAVEL ABROAD, INC.
5058 S. Archer, Chicago, IL 60632 • Tel.: 312-838-8888

Belmont/Laramie
5150 W. Belmont
Tel. 312-685-2020

North Side
3000 N. Milwaukee
Tel. 312-489-4999

Belmont/Central
5637 W. Belmont
Tel. 312-237-4747

Far North
4801 W. Peterson
Tel. 312-725-9500

OUT OF STATE — 1-(800)-342-5315

VASAROS KAINOS

Ten ir atgal

Vilnius	$645
Riga	$645
Tallinn	$645
Minsk	$645

Į vieną pusę

Vilnius	$505
Riga	$505
Tallinn	$505
Minsk	$505

JAV LB Ekonominių Reikalų Taryba
Informacijos Skyrius
Algirdas Rimas, 1711 Wainwright Dr., Reston, VA 22090,
tel. 703) 471-1711

EKONOMIKOS ŽVILGSNIS IŠ LIETUVOS

„Jūros" laivai parduodami iš varžytinių

Bankrutuojanti žvejybos įmonė „Jūra" parduoda savo turtą iš varžytinių. Varžytinėse pasiūlyta pirkti 17 laivų. Parduotas tik vienas pagalbinis laivas už 5,100 litų. Komentuodamas „Lietuvos rytui" varžytinių rezultatus, „Jūros" generalinis direktorius Sigitas Senkus sakė, kad pirkėjų abejingumas jo nenustebino. Kelerius metus uoste rūdijusių laivų kainos pernelyg didelės. Pigiau pirkti tokius pačius laivus siūlo Sank Peterburgo, Estijos, Latvijos, Karaliačiaus srities žvejybos įmonės. Pasaulio rinka užversta sovietiniais žvejybos laivais.

Pradiniam varžytinių etapui pateikto „Jūros" turto vertė viršija 20 mln. litų. Parduodami ne tik laivai, bet ir autotransportas, žvejybos reikmenys, statybinės medžiagos. Vien kelerius metus negaunantiems atlyginimų žmonėms „Jūra" skolinga iki 10 mln. litų.

Geriau atrodančiais „Jūros" laivais disponuoja Lietuvos žemės ūkio bankas. Jam vyriausybė leido parduoti 16 už skolas įkeistų laivų. Kol kas parduota tik plaukiojanti bazė „Jonas Jablonskis" ir krevečių žūklei pritaikytas mažasis žvejybos traleris šaldytuvas „Zarasai".

CUKRUS IŠ BRAZILIJOS CUKRANENDRIŲ

Prasidėjus uogų sezonui, Lietuvoje pritrūko cukraus — išseko visos cukraus fabrikų turėtos atsargos. Manoma, jog nemažą jo dalį nupirko verslininkai ir, sulaukę tinkamo momento, pasiūlė pirkėjams beveik už dvigubai didesnę kainą. Iki šiol kg cukraus kainavo apie 2,5 lito, dabar turguose ir kai kuriuose privačiose parduotuvėse už kg cukraus prašoma iki 4,5 lito. Beje, cukraus gamintojai, visą laiką skundėsi, kad niekaip negali parduoti savo cukraus dėl į Lietuvą plūstančio kontrabandinio cukraus.

Liepos viduryje į Klaipėdą atplukdyta 16,000 t cukranendrių pusfabrikačio iš Brazilijos. Rugpjūčio viduryje atplauks dar vienas laivas su 9,000 tonų cukranendrių. Užsieninę žaliavą perdirba Pavenčių ir Marijampolės cukraus fabrikai. Rugsėjo pabaigoje į fabrikus bus pradėti vežti lietuviški cukriniai runkeliai. Jei iki to laiko dar stigs cukraus, Anglijos bendrovė „Man", atplukdžiusi cukraus žaliavos iš Brazilijos, pažadėjo jos dar atvežti iš Australijos.

„MASTĮ" VILIOJA VAKARAI

Telšių trikotažo įmonė „Mastis" prieš kelerius metus dar buvo perspektyvi įmonė. Privatizavus įmonę, bent kelis kartus keitėsi jos savininkai ir vadovai. Galutinai įmonė ant bankroto slenksčio atsidūrė, kuomet kontrolinį akcijų paketą nusipirko buvęs tos įmonės krovėjas ir pats ėmėsi vadovauti gamybai. Prieš gerą pusmetį „Mastį" nupirko Šiaulių verslininkas Alvydas Jakutis. „Masčio" skolos šiuo metu sudaro beveik 15 mln. litų. Gamyba atgyja. Pasak naujojo „Masčio" savininko, Rytų rinką reikia laikinai užmiršti dėl produkcijos apmokėjimo problemų. Todėl „Mastis" orientuosis į Vakarus. A. Jakutis teigia, jog bendrovė turinti pakankamai užsakymų iš Vakarų ir netgi ketinama dirbti, trims pamainomis.

A. Jakutis sako, kad „Mastis", kuriame dirba apie 1,700 žmonių, ir ateityje išliks didelė įmonė, nors Mažeikių skyrių jau pardavė, kitus ketina nuomoti. „Lietuvos rytas" domėjosi, ar „Mastis" ketina ieškoti kreditų gamybai plėsti Lietuvoje? A. Jakutis sakė, jog nebent trumpalaikių. Pasak jo „gauti rimtų kreditų iš užsienio man nėra jokios problemos. Dėl jų jau rimtai deruosi. Tačiau kreditus imsiu tik tada, kai bus rinkos perspektyva. Jei ir turėčiau pinigų, į „Mastį" neinvestuočiau nė vieno dolerio, nes turiu aiškiai žinoti, kur juos dedu". Tvirtino, kad jo svajonė — prikelti įmonę ir mano, kad tai pavyks padaryti, kitaip nebūtų į ją ėjęs. A. Jakutis sako niekada nedirbęs valdiško darbo ir pats savyje išsiugdęs kapitalizmą.

NESULAUKIAMA PIRKTŲ GRŪDŲ

Liepos 5 d. į Lietuvą iš Ukrainos turėjo būti atgabenti pirmieji 5,000 tonų maistinių kviečių. Nupirkti ir atvežti 15,000 tonų kviečių, trūkstant miltų, patikėta Vilniaus bendrovei „Skanis", kuri laimėjo Žemės ūkio ministerijos konkursą. „Skanis" sudarė sutartis su Vievio, Kauno, Klaipėdos ir Panevėžio malūnais, tačiau šie iki šiol negauna žadėtų grūdų. Už toną grūdų perdirbėjai sumokėjo po 135 dolerius. Kilogramas miltų iš šių grūdų kainuos apie 1,2 lito. Verslininkų skaičiavimais, tarpininkavimas, atvežant kviečius į Lietuvą, „Skanio" bendrovei duos apie 300,000 dolerių pelno. „Tokia politika, kai dirbtinai sudaroma kritinė padėtis, kurioje laimi keli išrinktieji, mūsų šalyje ne naujiena", — sakė „Lietuvos rytui" vienas iš grūdų perdirbimo įmonių vadovas. Pasak įmonės „Kauno grūdai" vadovas T. Barštys, kai kurie grūdų kombinatai patys galėtų atsivežti grūdų, jei gautų kvotų. Jo teigimu, jei lengvatiniai kreditai grūdams pirkti būtų suteikti pavasarį, problemos nebūtų. Tona grūdų tada kainavo 115 dolerių. Kad baigiasi grūdų ištekliai, Žemės ūkio ministerija seniai informuota. Kol „Skanis" atveš kviečius į Lietuvą, galimas daiktas, jau bus sveriami naujojo derliaus grūdai. Todėl natūraliai kyla klausimas, kas apmokės nuostolius? O kol kas rinkoje klesti kontrabandinių miltų pardavėjai. Miltų kaina už kilogramą peršoko 2 litus. Darbo laukia apie 800 žmonių malūnuose. „Kauno grūdų" saugyklose liko 100 tonų miltų kepykloms, vaikų darželiams. „Pirmą kartą per pastaruosius metus susidūriau su padėtimi, kai klientai siūlo kyšius, prašydami nors tonos miltų", — sakė „Kauno grūdų" vadovas „Lietuvos rytui".

ĮKURTA KREDITO UNIJA

Bendrovėje „Vievio paukštynas" įkurta kredito unija „Vievio taupa". Jos pagrindinis tikslas - skolinti pinigus Vievio paukštyno darbuotojams ir akcininkams, nes iki šiol mažas pajamas gaunantys žmonės neturėdavo kur pasiskolinti pinigų. Įsteigtoji kredito unija, jos vadovų žodžiais, yra „neturtingųjų bankas". Pinigai čia bus skolinami su 10 proc. mažesnėmis palūkanomis.

JEI NE GRYBAI, UOGOS...

„Jei ne grybai, uogos, Dzūkų mergos būtų nuogos" - ir dabar Dzūkijoje niekas nepamiršo šios dainelės. Grybų sezonas jau prasidėjo. Tačiau didžiausios Varėnoje grybus superkančios firmos „Varėngrybas" generalinis direktorius Rolandas Groseris „Lietuvos rytui" guodėsi, kad šiemet gerokai anksčiau prasidėjęs grybų sezonas numušė kainas. Vakarų rinka jau perpildyta grybais ir kilogramas voveraičių kainuoja 11 litų. Sezono padžioje buvo mokama po 27 litus. Būna dienų kai „Varengrybas" superka iki pusantros tonos voveraičių.

Nekilnojamo turto rinka Varėnoje taip pat suaktyvėja po grybų sezono. Pastebėta, jog butų, namų daugiausia perkama rudenį, kai žmonės gauna pinigus už grybus ir uogas.

Iš daugiau kaip 500 Varėnos savivaldybėje įregistruotų įvairių įmonių beveik pusė savo įstatuose yra numačiusios su pirkti grybus bei uogas ir juos perdirbti. Kažkada buvusias dvi Varėnas - pirmąją dabar Senąja vadinamą, ir antrąją - šiandien jungiantis vis dar tebestatomų privačių namų kvartalas irgi ne be grybų pagalbos pradėjo kilti. Tačiau, grybų verslui išpopuliarėjus, ne tik Dzūkijoje šių metų statyba sustojo, o pirkėjų jiems taip pat neatsiranda. Jau praėjo tie laikai, kai grybus parduoti vežimais veždavo. Išdraskytuose miškuose ir geriausi grybautojai per dieną nekažkiek prirenka. Nusivilia grybautojai ir mažėjančiomis grybų kainomis. Kaip pastebi „Lietuvos rytas", kelerius metus Varėnoje ir aplink ją siautėjant grybų karštligei, visi kiti verslai tarsi liko šešėlyje.

GREIT SUSIGAUDYTA SITUACIJOJE

Šiaulių įmonė „Neaustinės medžiagos" bankrutuoti nekretina. Akcinė bendrovė „Neaustinės medžiagos" įkurta 1937 m. kaip pirminio linų perdirbimo fabrikas. Vėliau jis buvo nacionalizuotas. Septintajame dešimtmetyje čia pradėtos gaminti neaustos medžiagos ir kilimų verpalai. Dabar įmonė privatizuota ir tapo akcine bendrove. Čia gaminamos neaustos medžiagos, kilimų verpalai, siuvamos dygsniuotos antklodės. Gaminamos medžiagos tinka drabužių, baldų, avalynės, automobilių apmušalų įdėklams, naudojamos linoleumo gamyboje, keliams tiesti ir t.t.

Apie 60 proc. produkcijos parduodama Gudijoje ir Rusijoje. „Neaustinių medžiagų" gaminiais domisi Vakarų šalys. Dėl techninės paskirties tekstilės deramasi su olandais, nemažai produkcijos perka švedai; kartu su švedais siuvamos lengvos antklodės. Įmonės generalinis direktorius Stanislovas Grušas „Savininkui" sakė, jog kiekvieną gaminį galėtų parduoti Vakarų Europoje, tik pigiau. Todėl neatsisako Rytų rinkos, kur gali parduoti brangiau. Įmonės vadovas mano, kad sėkmę lemia kolektyvas ir lanksti valdymo sistema. Viena „Neaustinių medžiagų" pastovumo priežasčių - greitai susigaudyta pasikeitusioje situacijoje: laiku atidarytos sąskaitos bankuose, užmegztas ryšys su Rusija ir taip laimėta laiko. Turi sukūrę bendras įmones Sankt Peterburge ir Minske. Toks bendradarbiavimas naudingas dar ir tuo, kad tai vienas būdų sušvelninti žaliavos muitų ir pridėtinės vertės mokestį.

Trečdalį produkcijos įmonė parduoda Lietuvoje. Įmonės teritorijo[illegible]daryta parduotuvė, kurioje prekiaujama partnerių gaminiais, baldais, kilimais, l[illegible] ir kitomis prekėmis. Visos pirkėjams čia siūlomos prekės pagamintos tik Lietuvoje. Jos kur kas pigesnės, nes imami mažesni prekybiniai antkainiai.

Rima Jakutytė

• **Niekad vienišas** nebūsi, jeigu „Draugą" parsisiųsi.

• **1835 m. sausio 17 d.** Anykščiuose gimė poetas, kalbininkas, vyskupas Antanas Baranauskas. Jis padėjo pagrindus lietuvių kalbos dialektologijai, sudarė pirmąją lietuvių kalbos tarmių klasifikaciją, sukūrė kalbotyros terminų ir originalią rašybą, pagrįstą kalbos garsų kilmės principu. Mirė 1902 m. lapkričio 26 d., palaidotas Seinų bazilikoje.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

OAK LAWN REALTY
6253 W. 95 St.
Oak Lawn, IL 60453
BALYS BUDRAITIS
Patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiesčiuose. Suinteresuoti skambinkite:
BUDRAIČIUI
Bus. 708-499-7000 Res. 312-778-3971
Fax. 708-499-7006 Pager 312-308-0307

Century 21. KMIECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.
DANUTĖ MAYER
284-1900
Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į **Danutę Mayer.** Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

House for Sale
Lemont, IL. Job transfer, must sell! Quality home on double lot; 5 bdrms, 2 baths, basement. **$219,900.** Owner tel.**708-257-1131** or
HELP-U-SELL
R.E. of LaGrange,
tel. 708-579-5454

REAL ESTATE

RE/MAX
GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161
RIMAS L. STANKUS
- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- **MLS** kompiuteriuir **FAX** pagalba
- Nuosavybių įkainavimas **veltui**
- Perkame ir parduodame namus
- Apartmentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

Century 21 MLS
ACCENT REALTY, INC.
5265 West 95th Street
Oak Lawn, Illinois 60453
Bus. 708-636-9400
Res. 708-423-0443
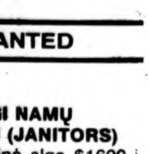
ASTA T. MIKUNAS
Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime, mieste ir priemiesčiuose.

Birštono kurorte parduodamas 4 kambarių butas.
Kaina: $13,000.
Tel. 305-922-4353

VALOME
KILIMUS, BALDUS,
GRINDIS IR SIENAS
J. BUBNYS
737-5168

WAGNER
MAŠINOS RAŠTINĖMS
Parduoda • Taiso • Priedai ir Reikmenys
Virš **75** metų patikimas patarnavimas
TYPEWRITERS • COPIERS
FAX • CALCULATORS
5610 S. Pulaski Rd.
Tel. (312) 581-4111

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel.: 312-776-1486

Dengiami stogai, kalamas „siding", atliekami cemento, „plumbing" bei kt. namų vidaus ir išorės remonto darbai. **Skambinti Sigitui: 312-767-1929**

Noriu pirkti vartotą pianiną
Tel. 312-376-1440

Kokybiškai atlieku vidaus, išorės dažymus, remontus. Pigiai, greit, sąžiningai. Turiu rekomendacijas ir darbo leidimą. **Kreiptis: 708-656-6599.**

Jauna pora, turinti gerus darbus ir patogius namus **ieško įsūnyti naujagimį kūdikį,** kuriam suteiktų gražų ir laimingą gyvenimą. **Skambinti 708-910-6520**

IEŠKO DARBO

Moteris ieško darbo, slaugyti senuką; turi patyrimo prie ligonių. Skambinti tel. **312-436-5034**

Moteris iš Lietuvos **ieško** bet kokio **darbo.**
Tel. 312-776-5112

FOR SALE

Parduodamas šviežias šių metų medus. Pristatau į Chicagą. Medaus galima pirkti Lietuvių centre, Lemonte sekmadieniais po 11 val. Mišių. **Tel. 708-323-5326. Bitininkas Kazys Laukaitis**

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%—20%—30% pigiau mokėsit jas mus už apdraudą nuo ugnies, taip pat ir už automobilio draudimą.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

J K S CONSTRUCTION
„Shingle" stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiaus ir kt. Turiu darbo draudimą. **R. Jankauskas, tel. 708-969-2658.**

ASSOCIATED FUNDING SERVICES, INC.
7800 W. 95 St., Ste. 303
Hickory Hills, IL 60457
RENATA KLIMAVIČIŪTĖ
A full service lender for
• Home loans
• Refinancing
• Paying off debt
Do A-F credits
EQUAL HOUSING LENDER
Call Renata today:
708-974-2727 office
708-461-3495 pager

FOR RENT

Evergreen Pk. išnuomojamas švarus 2 mieg. butas; šiluma, virykla, šaldytuvas, ąžuolinės grindys; priedo — 1 auto. garažas. Galima užimti rugpjūčio 1 d.
Tel. 708-424-3767

Išnuomojamas apšildomas 4 kamb. 1 mieg. butas 67 & Kedzie apyl. $355 į mėn. + „security". Tel. **312-779-6193. Kalbėti angliškai.**

IEŠKO BUTO

Lietuvė moteris 50 m. ieško išsinuomoti kambarį savaitgaliams. Gali padėti namų ruošoje arba prižiūrėti seną žmogų. Tel. **708-354-3109** arba **312-436-6641.**

HELP WANTED

REIKALINGI NAMŲ PRIŽIŪRĖTOJAI (JANITORS)
8 val. darbas, pradinė alga $1600 į mėn. **Ne** Illinois valstijoje.
Consolidate Employment Agency
Tel. 312-545-7819

Banking
TELLER
(Full time and Part-time positions) Applicants must possess good communication skills and enjoy working with customers. Previous banking and computer experience is a plus. Salary commensurate with experience, plus competetive benefits. Qualified applicants apply at:
Lemont National Bank
310 Main St.
Lemont, IL 60439
(708) 257-2241

SIŪLOME DARBUS!
Gail. seserų padėjėjoms, kompanijonėms ir namų ruošos darbininkėms. Galima gyventi kartu arba atvykti į darbą ir išvykti. Kreiptis:
All Care
Employment Agency
Tel. 312-736-7900

KEPYKLA IR DELIKATESAI
RACINE BAKERY
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 312-581-8500
• Lietuviška duona ir raguoliai
• Vestuviniai ir įvairūs tortai
• Lietuviškas maistas—"catered"
• Siunčiame mūsų produktus UPS
Atidaryta 7 dienas savaitėje

KAVINĖ
BAKE FOR ME!
350 N. Clark, Chicago, Il 60610
Tel. 312-644-7750
Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre
Savaitgalį uždaryta

KARDAS TRADING — NAMO TECHNIKA uab
DĖMESIO! SU ŠIA IŠKARPA **10%** NUOLAIDA IKI 95.12.31
NAMŲ ĮRENGIMUI JAV PREKĖS GAUNAMOS LIETUVOJE.
PAGAL KOKYBĘ — ŽEMOS KAINOS

AMERITONE PAINT—Dažai, teptukai
ADVANCE WINDOWS—Įvairaus dydžio langai
L.A. FIREPROOF DOOR—Metalinės durys
SCHLAGE—Spynos, užraktai
PEMCO—Apdaila, Izoliacija
P.C. BRUSH—Šepečiai, šluotos

KREIPKITĖS JAV IR LIETUVOJ — SĄŽININGAS PATARNAVIMAS

VILNIUS	PANEVĖŽYS	ŠIAULIAI	LOS ANGELES
Antakalnio 86	Beržų 44	Radviliškio 122	(818) 349-6114
74-1791	54-33733	14-29425	

BALTIA EXPRESS CO LTD.,
(PRES. VIDMANTAS RAPŠYS)
SIUNTINIAI BE MUITO Į LIETUVĄ
• SIUNTINIAI LAIVU PER 45-60 DIENŲ
• ORO CARGO PER 10-12 DIENŲ
• AMERIKIETIŠKŲ MAISTO PRODUKTŲ SIUNTINYS UŽ $38.00 PER 14 DIENŲ;
• MARQUETTE PARKO APYLINKĖJE SIUNTINIUS PAIMSIME NEMOKAMAI;
• NEMOKAMAS DOKUMENTŲ NOTARIZAVIMAS;

BALTIA EXPRESS CO LTD
3782 W 79TH STREET
CHICAGO, IL 60652

ARBA
SKAMBINKITE NEMOKAMAI
1-800-SPARNAI
1-800-772-7624

AMBER GROUP
482 THOMAS DRIVE
BENSENVILLE, IL 60106

TURIME ATSTOVUS LOS ANGELES IR GRAND RAPIDS

DANUTĖS ČIURLIONYTĖS — ZUBOVIENĖS NETEKUS

Šių metų vasario 27 d. mirė Mikalojaus Konstantino Čiurlionio ir Sofijos Kymantaitės-Čiurlionienės duktė Danutė Čiurlionytė-Zubovienė.

Ji išėjo į anapus, palikusi gražų vaikų ir vaikaičių būrelį, parašytų pasakų ir dramos veikalų mažiesiems, vertimus, straipsnius, prisiminimus ir dar daug nusakomų ir nenusakomų dalykų, bylojančių apie žemiškąjį nemirtingumą bei paslaptingą amžinybės dvelkimą.

Danutės Čiurlionytės tėvai, rašytoja Kymantaitė-Čiurlionienė ir dailininkas, kompozitorius Mikalojus Konstantinas Čiurlionis, ne tik kūrybine, bet ir visuomenine švietėjiška veikla buvo aktyviai įsijungę į 20 a. pradžios Lietuvos tautinio ir kultūrinio atgimimo judėjimą. Tiesa, tėvui Mikalojui Konstantinui Čiurlioniui buvo skirtas neilgas gyvenimo kelias. Tačiau motinos kūrybinė, pedagoginė bei švietėjiška veikla buvo labai ryški iki šio šimtmečio vidurio, reikšminga ji ir šiandien.

Jų duktė Danutė — Sofija gimė 1910 m. birželio 12 d. Petrovčiznoje, Minsko rajone. Tai buvo labai laukta ir mylima mergaitė. Tėvas tuo metu buvo Raudonojo dvaro sanatorijoje prie Varšuvos ir tikėjosi pasveikęs ją pamatyti, bet likimas lėmė kitaip.

Pradinės mokyklos kursą ją mokė namuose motina bei privatūs mokytojai. Vaikystėje Danutė su motina daugiausia gyveno Viekšniuose pas „babunytę" Elžbietą Kymantienę. Pirmasis pasaulinis karas, atnešęs daug nelaimių Lietuvai, ypač palietė inteligentiją. Traukėsi nuo jo ir Sofija Čiurlionienė su Danute. Joms teko gyventi Maskvoje, iš ten aplankyti Petrovščizną, o apsistojusios buvo, kaip ir daugelis Lietuvos emigrantų, Voronže. Emigracijos sunkumai neaplenkė ir jųdviejų. Ten gyvendamos, artimai bendravo su kitais emigrantais iš Lietuvos, ypač su bendrame bute gyvenančia Prano Mašioto šeima.

Į Lietuvą jos išvažiavo 1918 m. pavasarį. Šis grįžimas tėvynėn giliai įstrigo Danutės atmintin. Tačiau jau Vilniuje teko patirti vokiečių grubumą, o Viekšniai buvo sudegę. Tad prisiglaudė juodvi pas „babunytę", išlikusiame nuo gaisro name, o vėliau Žagarėje, pas Bočelį, kuningą Jarulaitį.

Nuo 1920 m. Danutė Čiurlionytė su motina persikėlė nuolat gyventi į Kauną, nors ir dažnai būvodavo Viekšniuose. O šiandieniniame bute Kaune, Žemaičių gatvėje Nr. 10, jos apsigyveno 1932-aisiais.

Sofijai Čiurlionienei esant įžymia Lietuvos kultūros ir visuomenės veikėja, Danutė ne kartą dar nuo mažens turėjo galimybių buvoti ir mokytis ne tik Lietuvoje. Pirma tokia galimybė buvo 1922-ais metais. Tuomet ji Vokietijoje palikta vaikų pensionate, išmoko vokiškai.

1923 m., eidama tryliktuosius metus, Danutė Čiurlionytė įstojo į „Aušros" gimnazijos III klasę. Gimnazijoje buvo „Tėvynės pažinimo kuopelės" narė. 1927 m. įkūrus „Aušros" mergaičių gimnaziją, joje tęsė mokslą ir baigė, įgydama brandos atestatą. 1928-aisiais, tuojau po brandos egzaminų, su motina išvyko į Europą. Šveicarijoje (Neuchatel) universitete lankė prancūzų kalbos kursus, o to paties universiteto prancūzų literatūros fakultete buvo laisva klausytoja. Grįžusi iš Šveicarijos, 1929 m. įstojo į Kauno universiteto Humanitarinių mokslų fakultetą, Lietuvos, vėliau Pasaulio istorijos specialybę. Danutė Čiurlionytė priklausė Neolituanų korporacijai, o, įsteigus Neolituanių mergaičių korporaciją, ji buvo junjorių magistrė. 1936 m. baigusi universiteto kursą, rinkti diplominiam darbui medžiagą išvyko į Paryžių 1937-ųjų pradžioje. Po to trumpam grįžusi į tėvynę, ji vėl lankėsi Paryžiuje ir Ženevoje. 1938-ųjų metų pradžioje Danutė Čiurlionytė ištekėjo už architekto Vladimiro Zubovo. Tų pačių metų gale jiems gimė duktė Dalytė, 1940 — Sūnus Konstantinas, 1948 — Vytautas.

Namai, kuriuose gyveno Sofija Čiurlionienė su Danute, o vėliau ir Danutės šeima, Žemaičių gatvėje, tapo kultūros buveine. Jose vykdavo „Šeštadienio vakarai" kalbos klausimais, buvo skaitomi eilėraščiai, aptariamos knygos, vertimai, gimė leidinio „Gimtoji kalba" idėja.

Danutei, dar visai vaikui ir vėliau, teko pažinti Joną Jablonskį, Praną Mašiotą, Vydūną, Balį Sruogą, Salomėją Nėrį, Juliją Biliūnienę, Biržiškas, Glinskius, Antaną Gudaitį, Landsbergius-Žemkalnius ir kitus.

Okupacijos metais jų namuose rado pastogę ne vienas persekiojamasis: jie rėmė politinius kalinius ir tremtinius — tai Marija ir Juozas Urbšiai, Valentino Gustainio, Onos Tamulaitienės, Esteros Elinaitės, Čiurlionių šeimos narius ar šeimas. Rado paramą ir pabėgėliai iš Karaliaučiaus, o viena jų — Sigutė, buvo priglausta, išleista į mokslus ir paruošta gyvenimui. Kai Marija ir Juozas Urbšiai buvo paleisti iš kalėjimo Čiurlionienė jais rūpinosi, o Danutė 1955 m. buvo nuvykusi jų aplankyti.

Mirus Sofijai Čiurlionienei, jos išsugdytoji namų dvasia juose liko. Šeima tęsė kultūrinę veiklą. Sofijos gyventas kambarys liko memorialiniu, nepaprastai jaukiu, pilnu brangių gyvenimo relikvijų, nuotraukų, Čiurlionio kūrinių. Jame Danutė Zubovienė priiminėjo svečius, pasakodavo apie motiną.

Zubovų šeimos gyvenimas glaudžiai siejasi su jų darbu, kūrybine veikla. Jie taip pat spartietiškai augino savo vaikus, okupacijos sąlygomis esant ribotoms veiklos ir pasaulio pažinimo galimybėms, jie su vaikais sportavo, keliavo po Lietuvą baidarėmis. Danutė ir Vladimiras Zubovas buvo netgi Lietuvos teniso rinktinėje, o nuo 1960 m. buriuodavo Kauno mariose.

Tuo pat metu Danutė Zubovienė daug rašė — apsakymus, pjeses, į lietuvių kalbą vertė daug leidinių vaikams, įkūrė namų lėlių teatrą, kur jos veikalėlius pirmieji vaidino jos vaikai. Tema — gamta ir gyvūnijos pasaulis, vaikų gyvenimo bei pasakų motyvai. Ji rašė ir spausdino dalį prisiminimų apie savo motiną, įžymesnius Lietuvos veikėjus.

Parašė šiuos apsakymus: „Šuniukas Padauža", „Sumanioji Alduitė" (1936), „Kiškis Piškis, baltasis bajoras" (1940), „Kalėdų senelio šalis" (1939), o periodikoje — „Išdykėlis Petriukas" (1936), „Lokys ir jo namelis (1939-40), „Paukščių karalius" (1938-39). Pjeses: „Jonuko Dunduliuko teatras" (1946), „Pasakų šalis" (1955), „Mažoji ligoninė" (1955), „Miško mokykla" (1957). Nespausdintos pjesės: „Sigutė" — pagal liaudies pasaką, „Naujieji karaliaus rūbai" — pagal Anderseno pasaką, „Dykaduonis sūnelis" — pagal liaudies pasaką, „Čigoniukas" — originalus kūrinys. Išvertė mažiesiems skaitytojams: K. Čiukovskio „Daktaras Aiskauda" (1957), Džani Rodari „Žydriosios strėlės kelionė" (1958), J. Verno „Nuo žemės į mėnulį" (1964), Ch. Wildraco „Liūto akiniai", S. Pokrovskio „Mamutų medžiotojai" (1955), N. Chodza „Burtų taure" (1957) P. Berna „Arklys be galvos" (1960), P. Berna „Neregis ir šuo" (1962), V. Ditiakinas „Leonardas da Vinčis" (1961), Dž. Tianis „Stebuklingo moliūgo paslaptis" (1963).

Pastaruoju metu paskelbti jos prisiminimai: „Dėdė Povilas, 1884-1945", „Poetas kunigas Vaitkus — S. Čiurlionienės bičiulis". Ji parengė įvadą S. Čiurlionienės poemai „Giria žalioji", parašė didžiąją dalį prisiminimų apie motiną, „Patekėjo saulė" ir įpareigojo Vl. Zubovą kai ką baigti. Taip pat tvarkė motinos archyvą, rašė periodikai, radiofonui, aprašė ypatingesnius įvykius, kelionių dienoraščius.

Savo šeimai Danutė Zubovienė buvo centras ir išmintis, motinai — duktė, draugė, patarėja ir kritikė. Jos prašoma pasakyti savo nuomonę apie kūrybą, Danutė sakydavo: „Aš gi taip mažai moku ir nusimanau". „Bet tu jauti, o tai svarbiau, negu mokėti", - atsakydavo motina.

O Mikalojaus Konstantino Čiurlionio dailės muziejui ji buvo nuolatinė patarėja, kurį laiką jame dirbo. Lankė muziejaus renginius. Juk šis muziejus — tai jos tėvo — Didžiojo Čiurlionio – kūrybinio palikimo buveinė. Ji lankydavosi ir mūsų apsilankant laukdavo su šypsena, tokia gera ir paprasta, draugiškai pasisodinusi pasakodavo ir mūsų klausinėdavo, kaip sekasi darbai ir kas šiaip gero. Aktyviai sekė Lietuvos nepriklausomybės atgavimo raidą, iki ašarų jaudinosi dėl nesėkmių, tikėjo Lietuvoa ateitimi.

Mes netekome labai gero ir šviesaus žmogaus. Tačiau netektis sąlyginė. Ši mirtis mus dar labiau sujungė ir skatina tapti geresniais,, reiklesniais sau, įpareigoja Lietuvos kultūrinį palikimą saugoti ir puoselėti dar atsakingiau.

Milda Mildažytė-Kulikauskienė

AMERIKIETIŠKI VIŠČIUKAI

Liepos 14 d. Vilniuje, Gedimino prospekte atidaryta užeiga „Amerikietiškas viščiukas Vilniuje", kurioje pagrindinis patiekalas - kepti viščiukai. Visa užkandinės įranga, vienkartiniai indai ir maisto gaminimo technologija atgabenta iš JAV korporacijos „Mr. Chicken TM". Lietuviškos firmos prezidentė ir didžiausia dalininkė iš Clevelando Gražina Kudukienė didelio pelno kol kas nesitiki, bet firma „Mr. Chicken TM" jau pardavė „Amerikietiškam viščiukui Vilniuje" verslo licenciją visoje Lietuvoje.

Suvalgyti viščiuką bus galima ne tik užeigoje, bet ir išsinešti. Tikimasi, jog klientus vilios kainos.

M. K. Čiurlionio dailės muziejaus muzikos salėje (M.K. Čiurlionio galerijoje) 1994 m. rugpjūčio 24 d. Viduryje su gėlėmis — Danutė Čiurlionytė Zubovienė, šalia jos — Vladimiras Zubovas.

DEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.
DALIUS ANTANAS BRAZDŽIONIS

Norėčiau tau prisegt
Citrinos baltą žiedą...
Ir pasakyt, kad skausmo ašaros
Ir šiandien teberieda...
Kad su mumis, kai džiaugiamės,
Kai saulė šviečia, čiulba paukščiai...
Kad su mumis, kai liūdime,
Kai audros siaučia...
Ir su mumis atsiminimuose
Ir su mumis, kol širdys mūsų,
Plaks krūtinėse!

Šių metų liepos 29 d. sueina dešimt metų, kai staigi mirtis atėmė iš mūsų gyvenimo mylimą ir mums taip brangų Vyrą, Tėvą ir Žentą Dalių.

Tavęs liūdinti šeima

Ilona, Adria ir Zefirina

Jei įbėrei žemėn nors vieną grūdą,
Kad dygtų, žaliuotų ir neštų vaisius,
Jei ašarą ne savo, bet vargšo, nušluostei —
Ne veltui tu ant žemės gyvenai.

PENKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.
chemikas JONAS PRUNSKIS

Mylimas ir neužmirštamas mano Vyras mirė 1990 m. liepos 29 d. Čikagoje.

Prisimenant tą skaudžią mirties dieną, žmonos Vandos pastangomis už jo sielą bus įrengtas didysis altorius Berčiūnų bažnyčioje, Lietuvoje.

Šv. Mišios už jo sielą bus aukojamos keliose bažnyčiose Lietuvoje.

Maloniai prašau gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti jį maldose.

Liūdinti žmona Vanda.

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

Greitai ir garantuotai pristato dolerius gavėjui į rankas, atsiunčia Jums pasirašytą pakvitavimą. Mažiausia pristatoma suma **$200.**

* Pristatymas bet kur Lietuvoje $12 + procentas už siųstą sumą.
* 4% iki $2,000 ir 3% virš $2,000. Siunčiant didesnes sumas ir yra nuolaidų.
* Palikimus galime nuvežti į Lietuvą ir sutvarkyti reikalus pas notarą.
* Atsiųskite gavėjo ir siuntėjo vardus, pavardes, adresus, telefono numerius, jei yra.
* Taip pat mes pristatome ir Lietuvoje sudarytus maisto paketus. Rašykite, atsiųsim kainoraštį.
* Pašto perlaidas (m/o) arba asmeniškus čekius siųskite:

Kairys Baltic Expediting
517 Fruitland Rd.
Stoney Creek, Ont.
Canada 18E 5A6
Tel. 905-643-3334 / Fax. 905-643-8980

A.†A.
PRANAS B. NENIUS

Gyveno Union Pier, MI, anksčiau Chicagoje, Gage Parko apylinkėje.

Mirė 1995 m. lieos 27 d., 6:30 val. vakaro, sulaukęs 80 metų.

Gimė Lietuvoje.

Nuliūdę liko: žmona Marija Huby, dukterys — Vida Giniotienė, žentas Raymond, gyv. Alsip, IL, Theresa Campagna, gyv. Chicagoje, Mary Freitag, žentas Charles, gyv. Chicagoje, sūnus Anthony Miliauskas, marti Joyce, gyv. Worth, IL; dvylika anūkų ir septyni proanūkai.

Velionis buvo tėvas a.a. Joseph ir uošvis a.a. Sam Campagna.

Velionis pašarvotas sekmadienį, liepos 30 d. nuo 3 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, liepos 31 d. Iš laidojimo namų 10 val. ryto bus atlydėtas į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 10:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę žmona, dukterys, sūnus, anūkai, proanūkai ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus / Donald M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 800-994-7600.

A.†A.
EDNAI VAŠKELIENEI

mirus, reiškiame užuojautą vyrui STASIUI, vaikams DANUTEI ir PAULIUI su žmona, seserims ONAI ir VANDAI ir broliui EDMUNDUI.

Julija ir Antanas Janoniai
Monika ir Gytis Krikščiūnai

A.†A.
ONAI JUNKERIENEI

mirus, užjaučiame sūnus, mielą EDMUNDĄ, jo žmoną SANDY, RIMĄ, dukrą JUDITĄ, jos vyrą DIETER MAUERSBERGER bei jų vaikus ir artimuosius.

Algis ir Zina Sinkevičiai

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ SĄJUNGA

Turi laidotuvių patalpas visose Chicagos miesto apylinkėse ir priemiesčiuose.
Patarnavimas 24 val.

GAIDAS DAIMID
FUNERAL DIRECTORS
and EUDEIKIS FUNERAL HOME
BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA AVE.
TOWN OF LAKE 4605 S. HERMITAGE AVE.
1-312-523-0440 OR 1-312-927-1741

LACK & SONS
FUNERAL DIRECTORS
PALOS HILLS 11028 S. SOUTHWEST HIGHWAY
HICKORY HILLS 9236 S. ROBERTS ROAD
MARQUETTE PARK 6541 S. KEDZIE AVE.
ALL PHONES
1-708-974-4410

PETKUS & SON
FUNERAL DIRECTORS
MARQUETTE PARK 2533 W. 71 ST.
CICERO 5940 W. 35 ST.
PALOS HILLS 10201 S. ROBERTS ROAD
LEMONT 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
EVERGREEN PARK 2929 W. 87 ST.
TINLEY PARK 16600 S. OAK PARK AVE.
ALL PHONES
CHICAGO **1-312-476-2345**
NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas) Tel. 1-800-994-7600

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Jeigu norite, kad sekmadienį „Draugo" gegužinėje nebūtų per karšta, kai susitiksite savo draugus ir pažįstamus — nepolitikuokite! Niekas neįkaitina oro taip, kaip „karšti" politiniai debatai. O jeigu kas neiškęs ir vis tiek pradės pokalbius, nuo kurių pakils kraujospūdis, **Sofija Plenienė** vėsiose „Draugo" patalpose visiems nemokamai pamatuos kraujo spaudimą. Pasinaudokite šia paslauga.

Rugpjūčio 19 d., nuo 12 iki 6 val. po pietų Balzeko lietuvių kultūros muziejuje vyks **apylinkės festivalis.** Festivalyje pasirodys lietuvių, lenkų, meksikiečių, graikų, airių tautinių šokių grupės, muzikantai, vyks liaudies meistrų ir dailininkų mugė. Taip pat savo organizacijas pristatys apylinkės kultūrinių ir verslo įstaigų, laikraščių, radijo stočių atstovai. Bus galima pasivaišinti skaniais įvairių tautų valgiais. Festivalis vyks muziejaus vėsinamose patalpose. Kviečiame dalyvauti ir geriau susipažinti su kaimynais!

Šv. Kazimiero seserys per ses. Narcisia ir ses. Perpetua atsiuntė vertingų laimikių „Draugo" gegužinės „laimės šuliniui". Esame nuoširdžiai seselėms dėkingi.

Gegužinės detalės: liepos 30 d., sekmadienis; pradžia — 11:30 val. r. šv. Mišiomis marijonų vienuolyno koplyčioje (jas aukos kun. Viktoras Rimšelis, MIC), po Mišių — pietūs su skaniais patiekalais ir geru patarnavimu (žinoma, užsigeriant vėsiais gėrimais), 2 val. p.p. „Draugo" patalpose įvyks Draugo fondo garbės narių bronzos lentos atidengimo iškilmės (dalyvauja ir Lietuvos gen. garbės konsulas Čikagoje V. Kleiza, garbės nariai, rėmėjai, Draugo fondo nariai ir svečiai), po to — Arūno Augustaičio muzika, laimėjimai, „laimės šulinys", pasižmonėjimai, susipažinimai ir visos kitos, gegužinėse įprastos, linksmybės. Gegužinės pabaiga — neribotu laiku... Labai lauksime Jūsų dalyvavimo!

Dėmesio jaunimui! Jaunimas tarp 15 ir 30 metų amžiaus, turintis sceninių gabumų, prašomas dalyvauti programoje, kurią ruošia Korp! „Giedra" Jaunimo centre, Čikagoje, spalio 22 d., 3 val. p.p. Renginys pavadintas „Jaunųjų talentų popietė", o pelnas skiriamas dienraščiui „Draugui" paremti. Maloniai kviečiame prisidėti, pranešant Indrei Tijūnėlienei, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089, tel. 708-537-7949.

Marytė Černiūtė, nepaisydama karščių, šypsosi Pasaulio lietuvių centro virtuvėje, kai buvo ruošti pietūs Vilijos ir Vitalijos — sėkmingai atskirtų lietuvaičių „Siamo dvynukių" operacijos išlaidoms sumažinti.

Nuotr. **Indrės Tijūnėlienės**

Vyresniųjų lietuvių centre, „Seklyčioje", rugpjūčio 2 d., trečiadienį, 2 val. p.p. bus sveikatingumo paskaita, kalbės dr. Antanas Razma, Sr., tema — vėžio ligos. Tai tęsinys iš birželio mėn. jo paskaitos. Klausimai, atsakymai, vaizdajuostė — visa tai paskaitos dalis. Po paskaitos bus bendri pietūs. Visi kviečiami ir laukiami. Atvykite!

Dienos išvyką autobusu į Morton Arboretum parką, Lisle, IL, ruošia Vyresniųjų lietuvių centras rugpjūčio 3 d., ketvirtadienį. Norintieji keliauti drauge, prašomi registruotis „Seklyčioje" arba tel. 312-476-2655.

„Draugo" gegužinės „laimės šuliniui" ir laimėjimų stalui vertingų laimikių padovanojo: Elė Motušienė, Vitalijus Lekeckas, Juozas ir Pranė Masilioniai, Stasius ir Bronė Stravinskai, Valerija Čepaitienė, Sofija Plenienė, Juozas Žadeikis, Marija Naujalienė. Širdingas ačiū!

Jonas Račius, Chicago, IL, praturtino „Draugo" gegužinės laimėjimus puikiais, savo nagingų rankų, darbo medžio drožiniais. Kiekvienas, laimėjęs bent vieną tų rankdarbių, tikrai galės didžiuotis ir papuošti jais savo namus. Dėkojame!

Adolfas Dirgėla, Vladelė Siliūnienė, prisidėjo prie „Draugo" gegužinės laimėjimų gausumo su savo padovanotais laimikiais. Dėkui!

ŽEMĖ L Productions praneša, jog nuo šio pirmadienio, liepos 31 d., „Rytmečio ekspresas" bus girdimas nuo pirmadienio iki penktadienio, nuo 10 iki 11 val. ryte, naujoje radijo stotyje WVVX 103.1 FM Kitos ŽEMĖ L Productions laidos, būtent, savaitinė žinių iš Lietuvos apžvalga TILTAS šeštadieniais bei kultūrinė-pramoginė laida VAIRAS sekmadieniais, ir toliau bus girdimos 10 val. r. iš įprastosios WNDZ 750 AM radijo stoties. Redakcijos adresas: „Rytmečio ekspresas", Lithuanian News Radio. Radio Station WVVX 103.1 FM, 210 Skokie Valley Road, Highland Park, IL 60035. Studijos tel. 708-831-1031, o faksas — komerciniams skelbimams bei mirties pranešimams 708-831-5296.

x Amerikos Lietuvių Radijo programa keičia transliacijų laiką: penktadienio programa bus girdima antradieniais 8-9 val. vakaro per WCEV, 14.50 AM. Taip pat kviečiame pasiklausyti ir sekmadieninės programos **7-8 val. ryto** per tą pačią stotį. Vedėjas — A. Šlutas, **4459 S. Francisco, Chicago, IL 60632, tel. 312-847-4903.**

(sk)

x A.a. Filomenos Jurjonienės atminimą pagerbdamas, prof. Balys Račkauskas, Lietuvos našlaičiams paaukojo **$20** Reiškiame užuojautą velionės artimiesiems ir dėkojame aukotojui. **„Lietuvos našlaičių globos" komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, Il 60629.**

(sk)

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, IL. **Tel. (312) 476-2882.** Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis.

(sk)

x Prieš užsisakydami paminklą, aplankykite St. Casimir Memorials, 3914 W. 111th St. Turime didelį pasirinkimą: matysite granito spalvą, dydį ir t.t. Gaminame paminklus mūsų dirbtuvėje pagal jūsų pageidavimą, brėžinius. Prieš pastatant paminklą, galėsite apžiūrėti ir įsitikinti, kad jis padarytas, kaip buvo jūsų pageidauta. Sav. Lilija ir Vilimas Nelsonai. Tel. 312-233-6335.

(sk)

Nepamirškite: Draugo fondo garbės narių lentos atidengimas vyks „Draugo" patalpose sekmadienį, liepos 30 d. 2 val. p.p. Visi kviečiami ateiti ir su Draugo fondo vadovybe pasidžiaugti šiuo laimėjimu. Ypač kviečiame visus — arba bent tuos, kurie gali atvykti — fondo garbės narius.

Kunigunda Šilinienė, Chicago, IL, padovanojo „Draugo" gegužinės „laimės šuliniui" ypač vertingą laimikį, kurį laimėjusi viešnia — pasidžiaugs, o jeigu laimėtų vyras — galės padovanoti savajai ir ją pradžiuginti. Esame labai dėkingi už dovaną.

„Draugo" redakcija yra dėkinga **Valerijai Žadeikienei,** kuri porą savaičių talkininkavo skaitydama dienraščio antrąsias korektūras, kai redakcijoje trūko žmonių, išvykus kai kurioms redaktorėms atostogų. V. Žadeikienė savo darbą paaukojo dienraščiui, atsisakydama užmokesčio.

Visą penktadienį ir šeštadienį „Draugo" administracijos patalpose buvo ruošiami stalai, apkrauti gausiais leidiniais, kuriuos gegužinės lankytojai sekmadienį, liepos 31 d., galės įsigyti už papigintą kainą. Labai kviečiame užeiti į vėsinamas mūsų administracijos patalpas ir pasirinkti knygų. Taip pat turime nuostabių, geriausios kokybės ir įvairybės lietuviškų audinių. Tai puiki dovana ir sau, ir marčioms, ir kiekvienam, kas vertina lietuvių liaudies meną. Prie audinių prekystalio visiems maloniai patarnaus „Draugo" redakcijos narė **Dalia Sokienė.**

Apskaičiuota, kad prie Čikagos gatvių auga bent 450,000 medžių, kuriuos iš naujo pasodinti (ir užauginti iki esamo dydžio) kainuotų miestui apie 488 mil. dolerių. Daugumas medžių jau užaugę ir labai sveiki. Čikagos medžių „sveikatos patikrinimą" finansavo JAV Žemės ūkio departamentas kartu su Illinois valstijos gamtosaugos įstaigomis. Panašus patikrinimas padarytas ir 1976 metais, nors tuo laiku tik apie 51 proc. medžių rasta labai gerame stovyje, o dabar jau 86.5 proc. Reikia pastebėti, kad ne visi miesto medžiai patikrinti, paliekant nuošalyje parkus ir medžius, augančius privačių nuosavybių ribose. Jeigu ir tie būtų įskaičiuoti, Čikagos medžių skaičius pakiltų ir daugiau kaip 4 mil. dol. Kadangi miestas pasižymi medžių gausumu, tai ir oro tarša jame sumažėjusi.

x A.a. Filomenos Jurjonienės atminimui, jos duktė Gailutė Palionienė „Saulutei", Lietuvos vaikų globos būreliui, atsiuntė **$200** suaukotus artimųjų, draugų ir velionės vaikų: A. ir A. Baltrušaičiui, A. Jurjonienė, S. ir R. Moline, A. Vasonienė, P. Jurjonas, G. Palionienė ir S. Šmaižienė su šeimomis. „Saulutė" dėkoja už auką ir nuoširdžiai užjaučia Filomenos Jurjonienės šeimą bei artimuosius.

(sk)

x Ligos draudimas atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreiptis: **A. Lauraitis, A & L Insurance Agency.** Dėmesio! **Naujas adresas: 9439 S. Kedzie Ave., Evergreen Park, IL 60805-2325. Tel. 708-422-3455.**

(sk)

x Vytautas Abromavičius ieško pusbrolių Jono ir Norberto Abromaičių ir jų sesers Adelės. Jų tėvai Jonas ir Agota Abromaitis gyveno 1531 S. 10th St. Atsiliepkite, rašykite **Vytautas Abromavičius, Skruzdynės 11-1, Neringa — Nida, Lithuania,** arba skambinkite; **Stasė: 312-476-3950.**

(sk)

x JAV LB Kultūros Taryba, stengdamasi padėti įvairiems lietuvių telkiniams sustatyti programas švenčių, minėjimų, kultūrinių vakaronių bei kitų įvairių progų, sudarinėja sąrašus asmenų, kurie galėtų dalyvauti pasirodymuose. Prašome paskaitininkus, aktorius, dainininkus, instrumentalistus, ansamblius bei kitus menininkus atsiųsti savo arba siūlomų asmenų vardus, adresus ir telefonus bei pažymėti jų specialybes: **Laima Žliobienė, 1500 Lake Shore Dr., So. Barrington, IL 60010, tel. 708-381-3772.**

(sk.)

x „Židinio" pamaldos: rožinis ir šv. Mišios, penktadienį, **rugpjūčio 4 d., 7 val. vakaro,** Švč. Marijos Snieginės šventės išvakarėse, Jėzuitų koplyčioje prie Jaunimo centro, Čikagoje. Nuoširdžiai kviečiame.

(sk)

x Siuntiniai į Lietuvą laivu per **TRANSPAK.** Skubiems siuntiniams — AIR CARGO. **Maisto siuntiniai** nuo **$29** iki **$98.** Produktai aukštos kokybės. Du populiariausi tai $39 šventinis siuntinys ir 55 sv. įvairaus maisto už $98. **TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.**

(sk)

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite **RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5959** arba **(708) 425-7161.**

(sk)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — tel. (312) 847-7747.**

(sk)

x Juozas Bacevičius patarnaus namų, apdraudų, „income tax" reikalais ir gaunant vairavimo teises. **Casa Blanca R.E., 6529 S. Kedzie, Chicago, IL, tel. 312-434-7085.**

(sk)

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Gibaitis
6247 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 1-312-776-8700
Kriminaline Teise

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo")
Tel.: 312-284-0100
Valandos pagal susitarimą

„Saulutės", Lietuvos vaikų globos būrelio narės darbingo susirinkimo metu. Iš kairės: Laima Žliobienė, Marytė Černiūtė, Rosemary Winder Strange (Catholic Charities socialinės rūpybos direktorė), Vida Maleiškienė; II eil.: Raminta Marchertienė, Rūta Šmulkštienė, Ramunė Račkauskienė, Jūra Gvidienė, Aušra Saulienė ir Regina Conolly.

Nuotr. **Indrės Tijūnėlienės**

ŽMOGUS NE VIEN DUONA SOTUS

Atėjus vasaros karščiams, nebesinori pradėti didelių darbų, o daugelis net išvyksta atostogų. Tačiau Pasaulio lietuvių centro moterys, o ypač centro pagalbinio moterų vieneto pirmininkė Bronė Nainienė, sugalvoja vis ką nors naujo.

Karštą liepos 25 d. pasikvietė PLC talkininkių grupę pas save į namus pietums. Šių viešnių tarpe dalyvavo ir Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos kapelionas kun. Algirdas Paliokas, SJ.

Pasistiprinus puikiais pietumis, namų šeimininkė Bronė Nainienė pakvietė kapelioną mums pakalbėti ir sustiprinti mus dvasiškai. Kun. Paliokas pasirinko temą apie moteris: jų darbus ir maldą. Jis savo trumpame įvade sakė, kad iš tikrųjų moterys, tiek Lietuvoje, tiek Amerikoje, labai sunkiai ir daug dirba. Jos rūpinasi savo šeima, dirba, veikia organizacijose, bet ar užtenkamai laiko skiria maldai? Žinoma, gvildendamas šią temą, jis norėjo įtraukti visas dalyves, kad pasisakytų apie maldos reikšmę: kiek laiko tam skiriama ir kiek reikėtų skirti. Prieš užbaigdamas, kun. Paliokas priminė mums Kristaus apsilankymą pas Mariją ir Mortą. Marija atsisėdus klausėsi Kristaus žodžių, o Morta rūpinosi vaišėmis. Nesulaukus Marijos pagalbos, skundėsi Kristui, o Jis subarė Mortą, kad ji turėtų daugiau rūpintis dvasiniais reikalais.

Prasidėjus diskusijoms, buvo įdomu išgirsti įvairių nuomonių šia tema. Vienoms iš pasisakančių užteko rožinį kalbėti, kitoms Šv. Raštą skaityti, o dar kitoms užteko savais žodžiais su Dievu pasikalbėti. Daug ir įvairių nuomonių buvo dėl maldai skiriamo laiko.

Padėkoję Bronei Nainienei už vaišes, o kun. Algirdui Paliokui už gilias mintis, skirstėmės namo.

Karolina Kubilienė

---

x „Saulutė", Lietuvos vaikų globos būrelis, dėkoja už aukas padėti našlaičiams, vaikams su negalia ir daugiavaikėms šeimoms Lietuvoje: Marius ir dr. Erika Kriaučiūnai **$25** a.a. Kazimiero Tirvos atminimui; Bronė Jozaitienė **$50** a.a. Jono Žibučio atminimui; Dorothy A. Brecheen **$20** a.a. Onos Karaliūnienės atminimui; „Saulutė" nuoširdžiai dėkoja ir reiškia užuojautą velionių artimiesiems. Ačiū! **„Saulutė", 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089. TAX I.D. #36-3003339.**

(sk)

JOS GLOBOJE — IR LIETUVIAI

Nepaslaptis, kad lietuviškasis Marquette Parkas keičia savo veidą. 69-toji, 71-moji, Rockwell, Talman ir kitos gatvės — tai iš tikrųjų buvo mūsų „Lietuva" Amerikoje. Tiesa, dar likusi „Seklyčia", bet ir į ją žmonės atvyksta jau ne pėsti, kaip anksčiau, o važiuoti, daugiausia iš toliau, iš priemiesčių.

Aną dieną sutikau vieną ponią ir ji sako man: „Gaila, viskas, kas buvo Marquette Parke lietuviška, išnyko. Jau nebėra nei Vaznelio, nei „Patrijos", nei kitų pažįstamų parduotuvių". „O kur, — paklausiau, — jūs gyvenat?" „Aš prieš dvejus metus išsikrausčiau iš Marquette Parko. Gyvenu Oak Lawn". Taigi...

Įdomiu sutapimu, ten, kur dauguma lietuvių keliasi gyventi, į pietvakarius nuo Čikagos, juos Illinois valstijos sostinėje Springfield reprezentuoja politikė su lietuviška pavarde — Žičkus. Pasirodo, kad Anne Žičkus yra ne lietuvė, bet ištekėjusi už trečios kartos lietuvio. Savo pavardę ji taria „Zikas". Buvau maloniai nustebintas, kai su ja susitikau, nes per savo vyrą yra gan artimai susipažinusi su lietuvišku gyvenimu. Springfielde ji reprezentuoja 48-tą distriktą, kuris apima Western Springs, Hinsdale, Willow Springs, Palos Hills, Oak Lawn, Bridgeview ir kai kuriuos kitus priemiesčius.

Kur ir kaip prasideda politinė karjera Amerikoje? Anne Žičkus atsako, kad „labai paprastai. Pirmiausia pradėjau darbuotis miestelyje, kuriame gyvenau. Prieš keliolika metų Palos Hills miestelyje buvo išrinktas naujas meras. Paskambinau jam ir pasakiau, kad noriu kaip nors padėti savo apylinkei. Jis mane paskyrė į planavimo komisiją, nes tuo metu buvau nekilnojamo turto pardavėja. Po kiek laiko vietiniai politikai pasiūlė kandidatuoti į miestelio aldermanus. Buvau išrinkta. Taip ir prasidėjo mano politinė karjera. O dabar esu valstijos atstovė, reprezentuojanti 48-tą distriką. Priklausau respublikonų partijai".

Anne Zickus.

Mums bekalbant Anne Žičkus atsakė kelis telefoninius paskambinimus. Su vienu interesantu kalbėjo apie „Medicare" problemą, su kitu apie pašalpą, su trečiu dar kitais reikalais. Anne Žičkus paaiškino, jog jos reprezentuojami žmonės kreipiasi su įvairiomis problemomis ir ji juos nukreipianti į atitinkamas biurokratines instancijas, o po to prižiūri, kad problema būtų sprendžiama. „Tai didžioji mano darbo dalis. Aš gi esu savo rinkėjų balsas".

Jeigu kas norėtų su Anne Žičkus susipažinti, jos raštinė yra Palos Hills, 10600 S. Roberts Road, telefonas — 708-974-8080.

LMN

Leonas Narbutis, Lion Frame galerijos savininkas, „Draugo" gegužinės stambiems laimėjimams padovanojo didžiulį, įrėmintą paveikslą. Ačiū!

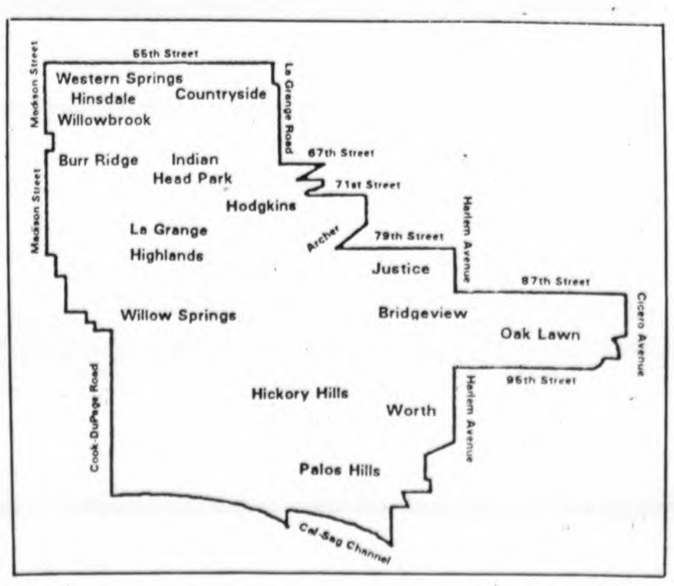

48-tas distriktas Illinois valstijoje, kurio reprezentatorė Springfielde yra Anne Žičkus.